ИЖТИМОИЙ – СИЁСИЙ ГАЗЕТА

1925 йилдан чиқа бошлаган

Туркистон

ЭЛИМ ДЕБ, ЮРТИМ ДЕБ ЁНИБ ЯШАШ КЕРАК

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1996 йил 5 октябрь Шанба. № 71 (14369)

ПРЕЗИДЕНТ АЛМАТИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

4 октябр куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Қозоғистон Республикаси пойтахти Алматига жўнаб кетди. Президентимиз сўнгги кунларда Афғонистондаги ҳарбий-сиёсий вазиятнинг кескинлашуви муносабати билан Марказий Осиё давлатлари ва Россия Федерацияси раҳбарларининг Алматида бўлажак учрашувида иштирок этади.

Президент Ислом Каримовни Тошкент аэропортида Олий Мажлис Раиси Эркин Халилов, республика Бош вазири Ўткир Султонов ва Тошкент шаҳри ҳокими Козим Тўлаганов кузатиб қолдилар.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1996 йил 1 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раислигида Миллий Хавфсизлик Кенгашининг навбатдан ташқари мажлиси бўлди.

Кенгашда қўшни Афғонистон ислом давлатида «Толибон» ислом ҳаракати мамлакат пойтахти Қобулда ҳокимиятни эгаллаб олгани натижасида вужудга келган ташвишли харбий-сиёсий вазият кўриб чиқилди.

Кенгаш мажлисида Афғонистондаги уруш 17 йилдан зиёдроқ давом этаётгани ва бу уруш 1989 йилда собиқ СССР қўшинлари бутунлай олиб чиқиб кетилгандан кейин ҳам тўхтамагани ниҳоятда катта ташвиш уйғотаётгани қайд этилди. У ерда турли сиёсий-этник гуруҳлар ва ҳаракатлар ўртасида ҳокимият учун уруш кетмоқда ва бу уруш туфайли жафокаш афғон халқи жабр тортмоқда.

Ўзбекистон бу мамлакатда терроризм, гиёҳвандлик, инсон ҳуқуқларининг бузилиши авж олганидан жиддий ташвишланмоқда.

Мажлис иштирокчилари ўз нутқларида Ўзбекистон раҳбарияти Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар минбаридан бир неча марта Афғонистонга қурол-яроғ ва ўқ-дориларни етказиб беришни тақиқлаб қўйиш ташаббуси билан чиққанига эътиборни қаратдилар.

Ўзбекистоннинг бу ташаббусларини БМТ аъзолари бўлган кўп давлатлар, Раббоний тарафдорларидан ташқари, халқаро жамоатчилик кенг қўллаб-қувватлади.

Кенгаш мажлисида, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси БМТ қоидаларига, Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва хавфсизлик ишига, қўшни мамлакатларнинг ички ишларига аралашмасликка қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказишга содиқлиги ва Афғонистондаги можарони тинч йўл билан бартараф этиш тарафдори экани ҳам таъкидланди.

Кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

АФҒОНИСТОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА

Бугунги кунда Афғонистондаги воқеалар бутун жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг махсус мажлислари шу воқеаларга бағишланди. Шунинг учун ҳам жаҳон мамлакатларининг кўпчилигида оммавий ахборот воситалари Афғонистон ва унинг теварагидаги вазиятга асосий эътибор бераётгани табиий ҳолдир. Ўзбекистон Республикаси Миллий Хавфсизлик Кенгашининг навбатдан ташқари мажлисида Афғонистондаги мавжуд ташвишли вазият муҳокама қилинди.

Мажлисда Афғонистондаги сўнгги воқеалар, энг аввало «Толибон» ислом ҳаракати Қобулни эгаллагани, бу ҳаракат иштирокчиларининг таъсири мамлакатнинг жуда кўп жойига тарқалгани ҳамда босиб олинган ҳудудларда диний мутаассиблик тақозо этаётган бошқарув тажрибаси ҳамда турмуш тарзини зўрлик билан жорий этиш Афғонистонда ҳарбий-сиёсий вазиятнинг жиддий равишда чигаллашишига, шунингдек, Марказий Осиё минтақасида ва бутун дунёда жўғрофий-сиёсий ва ҳарбий стратегик вазиятнинг мураккаблашишига олиб келиши мумкинлиги таъкидланди.

Толибларнинг хатти-ҳаракатлари сиёсий курашнинг маърифий усуллари доирасидан ташқаридадир. Улар ўз сиёсий рақибларидан ғайриқонуний йўл билан жуда тезкор ўч олишни авж олдиргани ўта шафқатсизлик ҳисобланади.

Толиблар Қобулдаги БМТ ваколатхонаси ҳудудига бостириб кириб, Нажибулло, унинг оила аъзолари ва тарафдорларини ваҳшийларча ўлдирдилар, уларнинг жасадини дафн этмай, шаҳар марказида ҳамманинг кўриши учун қолдириб, таҳқирладилар. Бу ваҳшийлик ўрта асрдаги даҳшатли даврда эмас, бугунги кунда — XXI аср бусағасида содир бўлганини тасаввур этиш қийин.

Толибларнинг инсон ҳуқуқларини кескин чеклашга қаратилган ҳаракатларини изоҳлаб бўлмайди. Улар хотин-қизларнинг рўмол ўрамай ва тан маҳрам ҳамроҳ бўлмаган ҳолда кўчага чиқишини, мактабда ўқишини, ижтимоий фойдали иш билан шуғулланишини тақиқлаб қўйишган. Улар ўрнатган тартиб бўйича аҳолининг Европача кийинишига, эркакларнинг эса соқол олдиришига йўл қўйилмайди. Ҳозирги кунда Қобул кўчаларида толиблар ўрнатган тартибни бузишга ботинган аёллар ва эркакларни калтаклаш ҳоллари қайд этилмоқда.

Раббоний ҳукумати қўшинлари, шунингдек, урушнинг узоқ давом этаётганидан ночор аҳволга тушиб қолган маҳаллий аҳоли толибларга тегишлича қаршилик кўрсатолмаётгани алоҳида ташвиш уйғотади.

Ҳозирги урушнинг афғон халқи манфаатларига ҳеч қандай алоқаси йўқ. Бу уруш турли уруғ-аймоқларнинг, жиноий тўдаларнинг ўз таъсир доирасини кучайтириш ва ҳокимиятни қўлга олиш учун очиқдан-очиқ курашига айланиб кетди.

Бу жафокаш мамлакат аҳолисининг кўп қисми тинч меҳнатдан маҳрум бўлиб, турмуш учун зарур воситалар асосан қурол кучи билан қўлга киритилишига кўникиб қолгани — Афғонистонда оғир вазият вужудга келаётганининг сабабларидан биридир. Мамлакатда таъсирчан ва кучли марказий ҳокимият йўқ. Жуда кўп қуролли тузилмалар парчаланиб, ўзларининг қабиҳ мақсадлари йўлида ўз ҳолича ҳаракат қилмоқда.

Ғарбдаги оммавий ахборот воситаларининг ёзишича, Афғонистонда содир бўлаётган воқеалар Тожикистондаги бугунги кундаги хавфли ҳарбий-сиёсий вазиятни янада чигаллаштириши мумкин.

Ўзбекистон қўшни давлатларда юз бераётган вазиятга бефарқ қараб тура олмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Афғонистонга қурол-яроғ етказиб беришни тақиқлаб қўйиш тўғрисидаги таклифни бир неча бор ўртага қўйди. Ўзбекистоннинг бу ташаббусини халқаро ҳамжамият, шу жумладан АҚШ, Россия, Европадаги кўп давлатлар кенг қўллаб-қувватлади. Айни пайтда бу таклифнинг аҳамиятини Президент Раббоний ва унинг тарафдорлари англаб етмадилар.

Ўзбекистон раҳбарияти бошқа манфаатдор давлатлар билан биргаликда тегишли маслаҳатлашув ва учрашувлар ўтказмоқда, мазкур можарони тинч йўл билан бартараф этишга кўмаклашиш юзасидан зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ СУРХОНДАРЁГА ТАШРИФИ

Термиз. 3 октябрь. ЎзА махсус мухбири Аҳмад Хўжа хабар қилади.

Бугун Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов вилоятда ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларнинг амалга оширилиши, қишлоқ хўжалигида йиғим-терим ишларининг бориши билан танишиш мақсадида бу ерга келди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Афғонистон чегарасидаги «Айритом» дўстлик кўпригини бориб кўрди. Бу ерда чегарачи зобитлар ва аскарлар билан учрашди. Улар учун яратилган маданий-маиший шароит, таъминот масалалари билан қизиқди. Ислом Каримов Ўзбекистон ва Тожикистон чегарасидаги божхона постида ҳам бўлди. Уни замонавий талаблар асосида жиҳозлаш юзасидан тавсиялар берди.

Юртбошимиз Термиздаги ҳарбий-ўқув бўлинмасида бўлиб, аскарларнинг жисмоний тайёргарлиги, ҳарбий билимларни эгаллаш жараёни билан танишди.

Сурхондарё республикамизнинг мўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириладиган вилоятларидан биридир. Президент Термиз туманидаги «Халқобод» жамоа хўжалигининг Холтожи Эрназаров бошлиқ бригада пахта далаларида бўлди. Туман, хўжалик раҳбарлари ва деҳқонлар билан пахтачиликнинг истиқболи ҳақида, андижонликлар тажрибасини кенг жорий этиш хусусида суҳбатлашди. Шунингдек, Термиз шаҳрида миллий услубда қурилган янги теннис кортини кўздан кечирди. Уни янада такомиллаштириш тўғрисида маслаҳатлар берди.

Ислом Каримов вилоят раҳбарлари билан ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, одамларга зарур турмуш шароити яратиш, ободонлаштириш ишларини кучайтириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш масалалари ҳақида суҳбатлашди. Уларга бу борада аниқ топшириқ ва кўрсатмалар берди.

Давлатимиз бошлиғининг Сурхондарё вилоятига сафари чоғида унга Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Б. Ғуломов, Сурхондарё вилоят ҳокими Ж. Норалиев ҳамроҳлик қилди.

* * *

Шу куни Президент Ислом Каримов Тошкентга қайтиб келди. Мамлакатимиз раҳбарини республика Бош вазири У. Султонов, Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов кутиб олди.

(ЎзА).

УСТОЗЛАРГА ЭҲТИРОМ

Мамлакатимизда халқ таълими ходимлари касб байрами нишонланмоқда. Байрам арафасида вилоятлардан ўқитувчилар, мактаб директорлари, янги турдаги ўқув муассасалари ва техника билим юртлари муаллимлари пойтахтга таклиф этилди. Улар Тошкентдаги, Чирчиқ шаҳри ва Зангиота туманидаги мактабларда бўлиб халқ таълими ходимлари билан тажриба алмашди. Пойтахтнинг маданий-маърифий масканларини томоша қилди. Республика таълим маркази ва ўқувчилар саройида педагогика бўйича янги ишлар билан танишди. Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театри санъаткорлари билан мулоқот унутилмас таассурот қолдирди.

4 октябрь куни «Туркистон» саройида халқ таълими ходимлари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг халқ таълими ходимларига йўллаган табригини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси А. Азизхўжаев ўқиб берди. У шунингдек, байрам арафасида Президент фармонига асосан халқ таълими ходимларидан катта бир гуруҳи мамлакатимизнинг орден ва медаллари, фахрий унвонлари билан тақдирлангани, келгуси йилдан бошлаб 1 октябрь «Ўқитувчилар ва мураббийлар куни» деб эълон қилиниши ҳамда умумхалқ байрами сифатида дам олиш куни ҳисобланиши республикамиз раҳбарияти ўқитувчилар тўғрисида қилаётган ғамхўрликнинг ёрқин далили эканини таъкидлади.

Республика халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев ҳукуматимиз ўқитувчи ва тарбиячиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаётгани, уларнинг меҳнати юксак қадрланаётгани учун миннатдорлик билдирди. Хоразм вилояти Янгибозор туманидаги 19-ўрта мактабнинг «1995 йилнинг энг яхши ўқитувчиси» унвонига сазовор бўлган муаллими Г. Ибодуллаева ўқитувчи эъзозланаётган, ўз ўрни, ўз қадрини топаётган юртда устоз бўлиб ишлаш нақадар буюк бахт эканини таъкидлади, ёшларни маънавий баркамол инсонлар қилиб тарбиялашда ҳамкасбларига муваффақиятлар тилади.

Тантана таниқли санъаткорлар ва бадиий ҳаваскорлар концерти билан ниҳоясига етди.

(ЎзА)

МУАЛЛИМГА МАКТУБ

Салом муаллим!

Ишларингиз, ижодларингиз яхшими? Ҳали мактабдамисиз? Мени кечирасиз, Сизга мактабдан улуғроқ даргоҳ йўқлигини унутибман. Ҳаммасига сиз айтган муаллим ниқобини кийганлар сабабчи. Яхши бўлди. Уларнинг ниқоблари ечиладиган кун келди. Кўпчилик «муаллим»лар ўзларининг мактабдан бозорга урищди. Сиз ва сиз кабилар бу улуғ даргоҳда қолганига шукр.

Президентимиз И. Каримовнинг Халқ таълими ходимларига юксак ишонч билдириб, байрам билан қутлашларини ўзи ҳам, муаллимларга бўлган юксак ишончнинг намунасидир.

Муаллим, Сизга мактуб ёзмаганимга ҳам анча бўлди. Ишларим кўп деб ўзимни оқлай олмайман. Бу гапни сиз айтишга ҳақлисиз. Бир бошингизда бутун оила ташвиши: кир-чири, мол-ҳоли, экин-текини, тандир-ўчоғи, мактаб иши, ўқувчиларингиз ташвиши... давом эттирсам кетаверади.

Муаллим, кеча биздан уч йил кейин ўқиган қизни учратиб қолдим. Уни ҳам сиз ўқитган экансиз. Мактабда тўполончиликларимиз ҳақида гаплашдик. У қиз ҳам мактабда ишлаётган экан. Муаллимлик қанчалик оғир эканлигини энди англаб етдим, — дейди. Тўғрида битта ҳарфни ўргатмоқ ҳарф танимаганга қанчалик оғир. Муаллим учун кенг юрак, кенг бағр керак.

Муаллим, мактабни битказганимга ҳам анча бўлди. Аммо шу анча—беш йил ичида ҳар кун мактабни, сизни, бизнинг ташвишимиз билан оқ тушган сочларингизни, бўр ҳиди анқиган қўлларинигизни, уч қаторга терилган парталарни, 30 тадан зиёд ўқувчи сиғмаган синфхонани, 30 та қалбга меҳр бериб турган сиз — меҳр занжирини роса соғинаман.

Муаллим, бугун сизнинг ўқувчиларингиз турли соҳаларда ишлаб, олийгоҳларда ўқияпмиз. Ниҳолларингиз мева беряпти. Бу мевалар соатлаб ўтган дарсларингиз, тинимсиз изланган тунларингиз, йўқотган кўз нурларингиз самарасидир.

Муаллим! Бу хат қўлингизга етганда сиз байрам шодиёнасини нишонлаётган бўласиз. Сизни ва сиз каби ўқитувчиларни байрамлари билан собиқ ўқувчилари, шогирдлари номидан қутлайман. Аллоҳ сизларни билим бермоқдек муқаддас йўлда кам қилмасин.

Байрамингиз муборак бўлсин, Муаллим!

Собиқ ўқувчингиз ЛАЙЛО, «Туркистон» мухбири

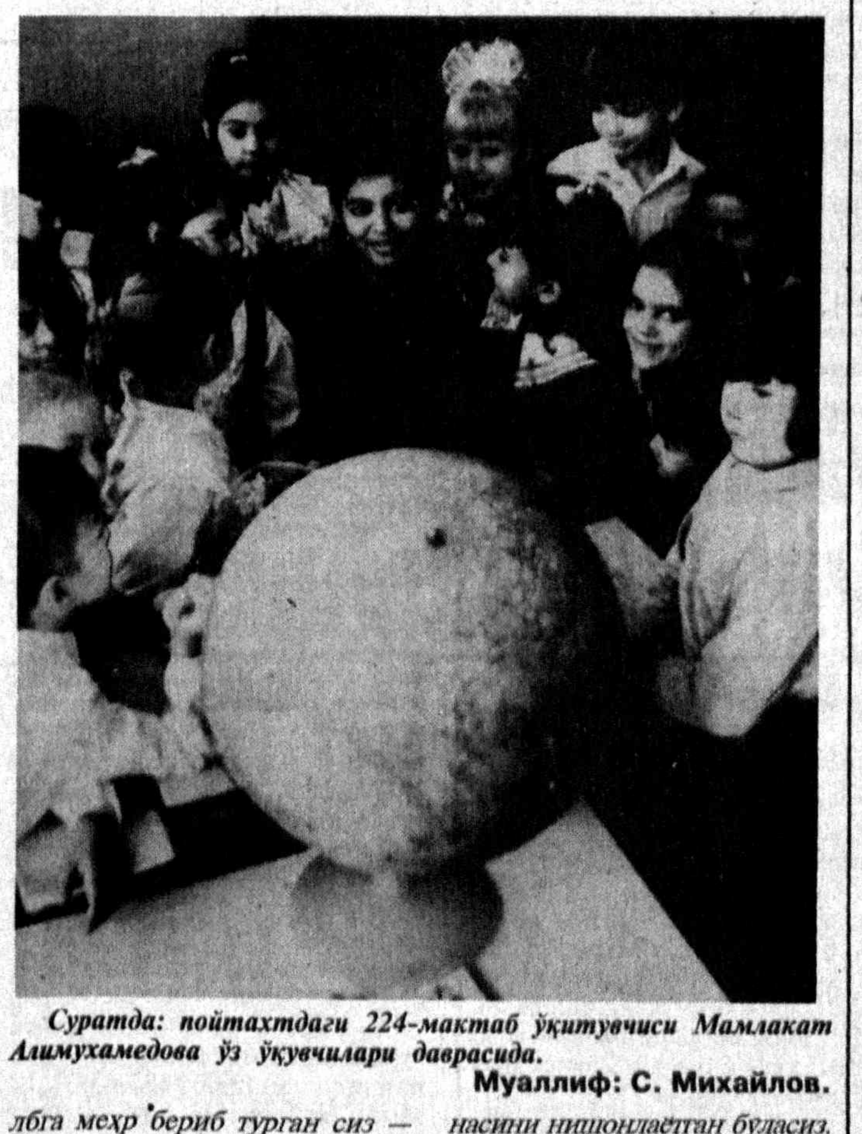

Суратда: пойтахтдаги 224-мактаб ўқитувчиси Мамлакат Алимухамедова ўз ўқувчилари даврасида.

Муаллиф: С. Михайлов.

ДЕМОКРАТИЯ ДАРСЛАРИ

ФУҚАРОЛАР ҲУҚУҚИНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ КАФОЛАТЛАРИ

Мамлакатимизда амалга оширилаётган демократик ислоҳотлар фуқаролар ҳуқуқини ҳимоя қилишни талаб даражасида кафолатлаб, ҳуқуқий механизмларини янада такомиллаштиришни тақозо этмоқда. Маълумки, фуқаролар ҳуқуқларининг асосий негизлари энг аввало «Инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон декларацияси»га асосланади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган давлатлар 1948 йилда инсоннинг асосий ҳуқуқларига ишончни мустаҳкамлаш ва БМТ принципларини амалга ошириш мақсадида «Инсон ҳуқуқлари Умумжаҳон декларацияси»ни қабул қилди. Ушбу декларациянинг асосий ғоялари Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва бошқа қонун ҳужжатлари мазмунида ифодаланган бўлиб, фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ва қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя этиш учун хизмат қилмоқда.

Кейинги йилларда Ўзбекистон Республикаси инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга оид 20 га яқин халқаро конвенцияга, хусусан, Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг учинчи сессиясида 1995 йил 31 августда қабул қилинган қарор асосида бир қатор конвенцияларга қўшилди. Булар жумласига 1966 йил 16 декабрдаги «Иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлар тўғрисида»ги халқаро пакт, «Фуқаровий ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисида»ги халқаро пакт, ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пактга доир факультатив баённома», 1965 йил 21 декабрдаги «Ирқий камситишнинг барча шаклларини тугатиш тўғрисида»ги Халқаро конвенция, 1984 йил 10 декабрдаги «Қийноқларга солишга ва муомалада бўлиш ва жазолашнинг бошқа шафқатсиз, ғайриинсоний ёки қадр-қимматни таҳқирловчи турларига қарши конвенция»лар киради.

Халқаро тан олинган қоидаларга асосан, ҳуқуқ ва эркинликларнинг кўпчилигига фуқаролар табиий равишда эга бўлади. Давлатнинг инсонпарварлик, демократик вазифаси эса қонунларда мустаҳкамланган ҳуқуқ ва эркинликларнинг амалга ошишини таъминлашдир.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов таъкидлаганидек, **«Бугун Ўзбекистонда шахс эркинлиги инсон ҳуқуқларининг муҳофазаси ва кафолати, эътиқод, меҳнат ва касбни эркин танлаш ҳуқуқи, таълим олиш, ижтимоий муҳофаза ва бошқа имкониятлар қонун билан ҳимоя қилинган».**

Ўзбекистонда инсон учун энг олий неъмат — яшаш ҳуқуқи ва осойишта ҳаёт кечириш ҳуқуқи тўла таъмин этилган. Ҳар қандай қонун, ҳаракат соҳасидан қатъий назар ишлаб чиқилаётган ва муҳокама этилаётган пайтда инсоннинг асосий, бузилмас ҳуқуқларига қанчалик мос келишига эътибор қаратиш зарур. Ана шу тамойилларга оғишмай риоя этган ҳолда биз чин маънода ҳуқуқий, адолатпарвар давлат қуришга эриша оламиз.

Инсон ва давлат ўртасидаги муносабатларда инсон манфаатлари устивор бўлиши керак. Давлат ва давлат ҳокимиятининг барча тармоқлари ўз фаолиятини инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва қўриқлаш ишига сафарбар қилгандагина ўз вазифасини тўғри адо этган ҳисобланади.

Амир Темур ўз тузукларида фуқаролар ҳуқуқини ҳимоя қилишда адолат ва инсоф билан ҳукм чиқаришга жиддий эътибор берган. Чунончи, олтинчи тузугида қайд қилинганидек, «Адолат ва инсоф билан тангрининг яратган бандаларини ўзимдан рози қилдим. Гуноҳкор ҳам, бегуноҳга ҳам раҳм қилиб, ҳаққоният юзасидан ҳукм чиқардим. Хайр-эҳсон ишларим билан одамлар кўнглидан жой олдим. Тўғри, сиёсат, инсоф билан сипоҳийларим ва раиятни умид ва қўрқинч орасида сақладим. Фуқаро ва қўл остимдагиларга раҳмдиллик қилдим, сипоҳийларга инъомлар улашдим. Золимлардан мазлумлар ҳаққини олдим. Золимлар етказган ашёвий ва жисмоний зарарларни исботлаганимдан кейин уларни шариатта мувофиқ одамлар ўртасида муҳокама қилдим ва бир гуноҳкорни ўрнига бошқасига жабр-зулм ўтказмадим». Бобокалонимиз Амир Темурнинг 660 йиллик тантанасига қизғин тайёргарлик ўтказилаётган бир пайтда бу оқилона тузукдан баҳраманд бўлиш, фуқаролар ҳуқуқини ҳимоя қилишда адолат ва ҳақиқат тошу тарозусини тортиб одил ҳукм чиқаришга ҳаммамизни даъват этади.

Мамлакатимиздаги ҳуқуқий тараққиётнинг ҳозирги ривожланишининг кўрсатишича инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган бир қатор қонуний асослар яратилганидан далолат беради. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, «Конституциявий суд», «Маҳаллий давлат ҳокимияти», «Судлар», «Прокуратура тўғрисида»ги қонунлар «Хўжалик-процессуал кодекси», жиноят, жиноят процессуал, маъмурий жавобгарлик, меҳнат, фуқаролик кодекслари, шунингдек, меҳнатни муҳофаза қилиш, аҳолини иш билан таъминлаш этиш, фуқаролик, фуқаролар соғлиғини сақлаш, таълим, фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти, муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар, жисмоний тарбия ва спорт, виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар, табиатни муҳофаза қилиш, суғурта, фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида ва бошқа қонунлар шулар жумласидандир.

Ҳуқуқ ва жамият ривожланишида муҳим ўрин тутади. Бу жамият аъзолари хулқ-атвор қоидаларини белгиловчи олий юридик қадрият сифатида давлат фаровонлигини таъминлаш воситаси сифатида хизмат қилади. Адолатли, одил демократик давлатнинг энг муҳим белгиларидан бири бўлган барча фуқароларнинг қонун олдида тенглигини, Конституция ва қонунларнинг устиворлигини сўзсиз таъминлаш ҳисобланади. Қонун устуворлиги таъминланган, ҳуқуқ ҳар қандай эҳтиросдан устун қўйилган тақдирда фуқаролар ҳуқуқларининг бузилмаслигига кафолат яратлиши мумкин. Жамият аъзоларининг ҳуқуқий қоидаларга риоя этиши ўз навбатида эркин фаолият юритишга замин яратади. Бутун давлатда эркин ва озод яшаш учун шароит яратилади.

Донишманд Ж. Лакордер фикрича, «Ҳуқуқ эҳтирослар устидан ҳукмронлик қилган мамлакатдагина эркинлик бўлиши мумкин». Ёки булмаса Ш. Монтеськенинг таъкидлашича «Эркинлик — қонунларда йўл қўйилган ҳамма нарсани қилиш ҳуқуқи демакдир. Агарда фуқаро ана шу қонунларда таъқиқланган нарсаларни қилаолганида эди, у эркин бўлаолмасди, чунки бошқа фуқаролар ҳам айнан шундай қила олган бўлур эдилар».

Асосий қонунимиз фуқароларга берилган ҳуқуқ ва эркинликларни бир хилда эътироф этиб, юридик жиҳатдан кафолатлайди. Ўзбекистон Республикаси Конституциясига асосан, Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахси ва ижтимоий мавқеидан қатъий назар қонун олдида тенгдирлар.

Имтиёзлар фақат қонун билан белгилаб қўйилади ҳамда ижтимоий адолат принципларига мос келиши шарт... (18-модда).

Ўзбекистон Республикаси фуқароси ва давлатнинг бир-бирига нисбатан бўлган ҳуқуқлари ва бурчлари билан ўзаро боғлиқдирлар. Фуқароларнинг Конституция ва қонунларда мустаҳкамлаб қўйилган ҳуқуқ ва эркинликлари даҳлсиздир. Улардан суд қарорисиз маҳрум этишга ёки уларни чеклаб қўйишга ҳеч ким ҳақли эмас. (19-модда).

Шуҳрат РЎЗИНАЗАРОВ, юридик фанлари доктори

(Давоми бор.)

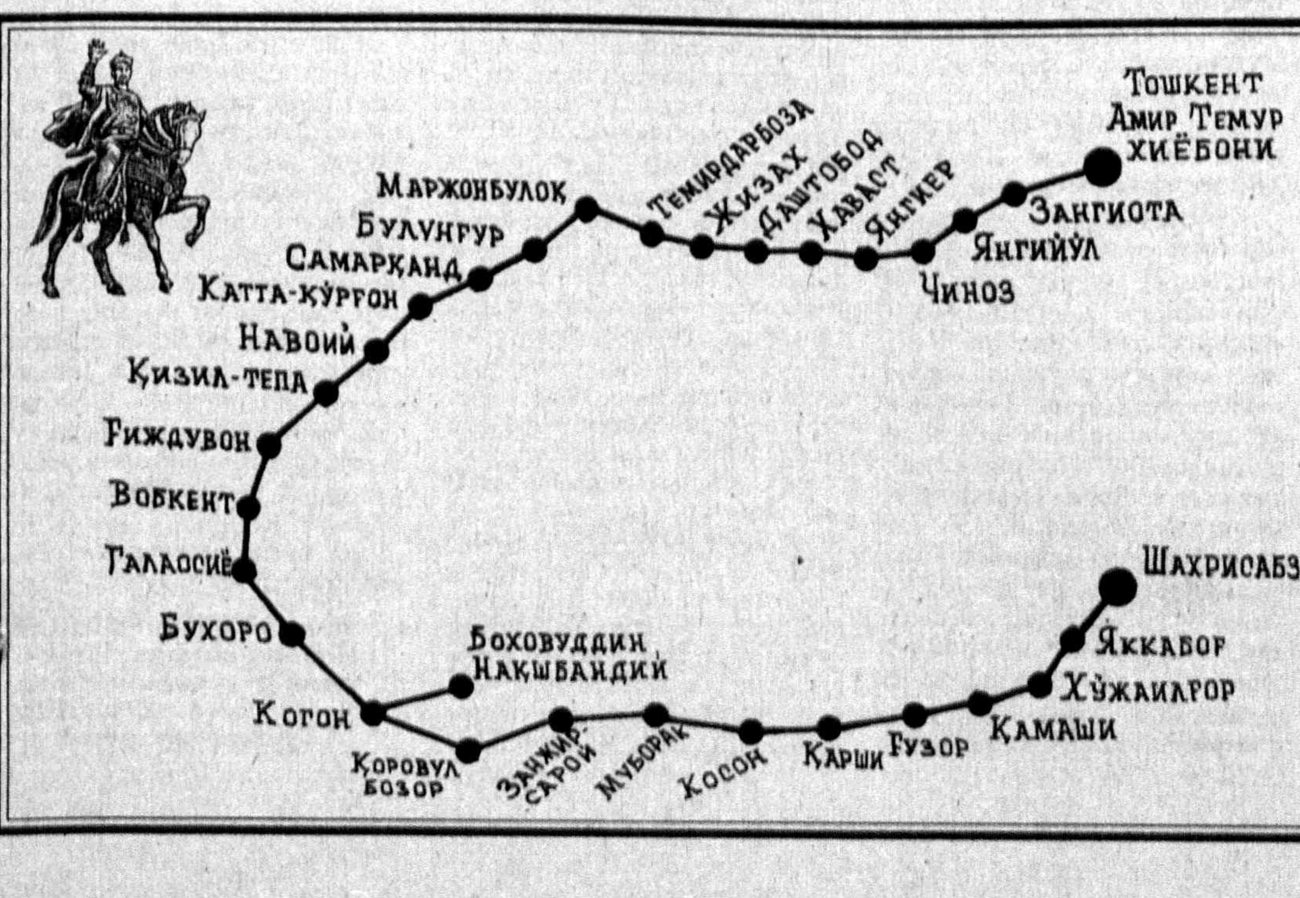

«АМИР ТЕМУР ЎТГАН ЙЎЛЛАР БЎЙЛАБ» СУПЕРМАРАФОН

Бугун Шаҳрисабздан пойтахтимиз сари югурувчилардан иборат супермарафон старт олди. Супермарафончилар соҳибқирон Амир Темур юрган музаффар йўллар бўйлаб 1300 километрдан иборат масофани босиб ўтадилар. 34 нафар спортчилар икки гуруҳга бўлиниб, рақобатлашишар экан, улар қуйидаги манзиллар орқали югуриб ўтишлари керак: Шаҳрисабздан бошланган марафон Яккабоғ, Қамаши, Ғузор, Қарши, Косон, Муборак, Қоровулбозор, Когон, Бухоро, Вобкент, Ғиждувон, Қизилтепа, Навоий, Султонобод, Каттақўрғон, Самарқанд, Булулғур, Маржонбулоқ, Жиззах, Янгиер, Гулистон, Сирдарё, Чиноз, Янгийўл ва ниҳоят Зангиота орқали Тошкентда ўз ниҳоясига етади.

Республика ёшлари «Камолот» жамғармаси бошқаруви, Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ҳамкорлигида ташкил этилган супермарафон олдига қўйилган мақсад югуриш бўйича куч синашишдан иборат бўлиб қолмай, балки республикада Амир Темурнинг 660 йиллиги таваллуди билан нишонланажак тўйнинг дебочаси бўлади.

Пойтахтимизга эса марафончилар соҳибқирон тўйи тантаналари бошланиши арафасида кириб келадилар.

Ўзинфо маркази хабар қилади

АФҒОНИСТОНДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Жаҳон матбуоти хабарлари бўйича

Ўзбекистон хавфсизлик кенгаши Афғонистондаги вазиятни муҳокама қилишга бағишланган фавқулодда сессия ўтказди, деб хабар қилишди жаҳон агентликлари. Тошкент ушбу мамлакатда бўлаётган воқеалар ҳақида «жиддий ташвишланаётганлиги»ни расмий тарзда билдириб, ўзининг «қўшни давлатларнинг ички ишларига аралашмасликка қаратилган ташқи сиёсати»ни ўтказиш ҳақидаги фикрини билдирди.

БИ-БИ-СИнинг хабарига кўра, ушбу радиостанциянинг мухбири Лондонга ташриф буюрган Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири А. Комиловга мурожаат қилиб, Афғонистондаги сўнгги воқеаларга Ўзбекистон ҳукуматининг муносабатини шарҳлаб беришни сўради.

«Бизнинг Афғонистонга бўлган муносабатимиз, — деди вазир, илгари ҳам бир неча бор маълум қилинган ва у қуйидагичадир: биринчидан, биз Афғонистонни ҳудудий яхлитлик тарафдоримиз, иккинчидан, унинг ички ишларига ҳар қандай аралашишни тўхтатиш зарур, учинчидан, Афғонистон тақдирини афғон халқининг ўзи ҳал қилиши лозим. Биз Афғонистон муаммосини тинч йўл билан, музокаралар асосида ҳал қилиш тарафдоримиз.

Ўзбекистоннинг Афғонистонга қурол-яроғларни олиб киришни чеклаш ҳақидаги ташаббуси ҳам жаҳон жамоатчилигига яхши маълум. Биз бу нарса муаммони бирданига ҳал қилади, демаймиз. Бироқ, ҳар қандай шароитда ҳам тинчлик жараёни давом этиши учун ушбу жанжалли ҳудудга қурол-яроғларни келтиришни тўхтатиш талаб этилади. Биз бу масалага комплекс ёндашиш зарур деган фикрдамиз. Агар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Афғонистон бўйича конференция чақирадиган бўлса, таъкидлаб ўтмоқчиманки, фақат Бирлашган Миллатлар Ташкилотигина конференция чақирадиган бўлса, биз уни қўллаб-қувватлашга тайёрмиз ва таклиф этишса унда қатнашамиз».

Кўриниб турган ҳарбий мағлубиятларга қарамай Афғонистон ҳукумати кучлари толибларга қарши бўлган кучларни бирлаштириш ва қаршилик кўрсатишни давом эттириш учун бутун куч-ғайратини сарфламоқда, деб ёзади Ғарб матбуоти. Афғонистон ташқи ишлар вазирининг ўринбосари Абдул Раҳим Ғафурзай БМТга хабар қилиб, унинг ҳукумати мамлакатнинг шимолий вилоятларидаги Праван ва Каписда туриб тўла куч-қувват билан ҳаракат қилмоқда, деди. Ғафурзай жума куни журналистларга шуни айтдики, президент Бурҳониддин Раббоний ва Бош вазир Гулбиддин Ҳикматёр ҳам шимолда туриб «ҳарбий режалар тузиш билан банд» ва Афғон халқини «Толибон» деб аталган гуруҳнинг ҳаракатига қаршилик кўрсатишга ва курашишга даъват этмоқда. Ҳикматёрнинг ҳалок бўлганлиги ҳақидаги хабарлар «гирт бўхтон», қўшиб қўйди афғон дипломати. Унинг сўзларига қараганда айни пайтда Афғонистон ҳукумати ва генерал Дўстум раҳбарлигидаги Афғонистон шимолидаги Ислом ҳаракати ўртасида музокаралар олиб борилмоқда. Музокара иштирокчилари «мамлакатнинг ватанпарвар кучларини бирлаштиришга даъват этувчи миллий бирлик ҳукумати»ни тузиш вазифасини қўймоқдалар.

Америкалик машҳур тадқиқотчи-сиёсатшунос профессор М. Вайнбаумнинг фикрича, «Россия худди АҚШга ўхшаб айни пайтда толибон билан ҳарама-қарши турмоқчи эмас». Бу икки мамлакатнинг Афғонистон бўйича сиёсати толибларнинг узил-кесил ғалабасини ва улар эвовий ҳаракатларга ва Ислом инқилобини ташқарига ҳам чиқариш юборишидан хавфсираш масаласида муштаракдир, деб ҳисоблайди профессор.

СИ-ЭН-ЭННинг хабарига кўра, толибларнинг янги афғон тартиби Афғонистон ҳудудининг тўртдан уч қисмини назорат қилиб турибди. Мамлакат шимолида эса генерал Абдул Рашид Дўстум уз мавқеини мустаҳкамламоқда. Дўстум илгари назоратида турган ҳудудларни толибон бермаслигини аллақачон маълум қилган.

«Америка овози» радиостанцияси афғон генерали Мажид Рўзи ҳар қандай шароитда ҳам толибларга қарши тура оламан» деб баёнот берганлигини хабар қилади. Генерал Мажид Салангни довонидаги қўшинлар қўмондони бўлиб, шу муҳим стратегик объектларга олиб борадиган ана шу жойларда ҳарбий тузилмаларни йиғмоқда. Худди ана шундай мавзу «Ассошиэйтед Пресс» берган хабарда ҳам янграйди. Шимолий стратегик йўналишда Дўстумнинг ҳаракатдаги генерали ҳисобланмиш Мажид Рўзи мустаҳкам позицияни эгалламоқда. Дўстумнинг хабар беришича, у уз фронтини мустаҳкамлаш учун қирқ минг аскар юборибди. Дўстум ўзбек ва тожиклар истиқомат қиладиган Афғонистоннинг еттита шимолий вилоятини уз назоратида сақлаб турибди.

Генерал Дўстум Саланг довонидаги позициясини мустаҳкамламоқда. «Толибон» отрядлари бир неча километр пастда туришибди ва ҳеч қандай чора кўришмаяпти, деб шарҳлайди Рейтер агентлиги.

Россия ҳукуматининг раиси В. Черномирдин 4 октябрда, куннинг иккинчи ярмида Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Ўзбекистон Президентлари билан учрашиш учун Алматига учиб кетди. Томонлар Афғонистондаги вазиятни муҳокама қилишни ва умумий ҳаракат дастурини ишлаб чиқадилар, деб хабар қилади ИТАР—ТАСС.

Толибларнинг олий раҳбари Муҳаммад Умар Афғонистонда бошқарув кенгаши тузилганлигини эълон қилди. Унинг раҳбари этиб собиқ Президентнинг фамилиядоши Муҳаммад Раббоний тайинланди. Маълумки, унинг биринчи фармони аёлларга ишлашни ман этиш, кўчаларда эркак кузатувисиз ва чодрасиз юришни ман этиш ҳақидаги фармон эди. Ичкиликбоз ва гиёҳванд моддалар истеъмол қилувчи афғонларни эндиликда бутун омма орасида қатл этиш жазоси кутмоқда. Барча эркакларга — хизматчию ҳарбийларга икки ҳафта ичида соқол ўстириш буюрилди. Мамлакат агар асрларга бўлмаса, ун йилларга орқага чекинаётганга ўхшайди, деб таъкидлашмоқда йирик жаҳон агентликларининг халқаро шарҳловчилари.

«Америка овози»нинг хабарига кура «Эмнисти интернейшнл»нинг маълум қилишича, мингга яқин фуқаролар толибонлар Кобулда уз назоратларини урнатгунларига қадар ушбу шаҳар турмаларига ташланганлар. «Эмнисти инернейшнл» айниқса Кобулдан қочиб кетган Афғонистон президенти Бурҳониддин Раббонийга тарафдорликда айбланиб қамалган шахслар тақдири ҳақида чуқур қайғурмоқда. Ана шу ҳуқуқни ҳимоя қилиш ташкилотининг вакили Марк Огле қуйидагича баёнот берди:

«Ана шу қурбонларнинг қарийб барчаси ёш йигитлардир. Уларнинг қариндошлари бу ёшлар қаерда эканлигидан бехабардир. Купгина қариндошлар ҳибсга олинганлар толибон жангчиларининг Афғонистон шимолидаги Панжшир водийсида ҳарбий ҳаракатлар олиб бораётган йўлларидаги мина майдонларини тозалашда фойдаланишларидан хавфсирамоқдалар».

Огле «Эмнисти интернейшнл» номидан толибларнинг раҳбарлари босиқликка даъват бергандларига қарамай уларнинг тартиб посбонлари Кобулни тозаламоқдалар, назоратчилар гуруҳининг сузларига кура террорчиликни авж олдирмоқдалар, дея ташвиш билдирди.

«Биз ислом динидан чекинишда гумон қилинган хонадонларда толиблар магнитофон, кассета, журнал ва уйинчоқларни қидириб топмоқдалар. Биз ҳатто толиб жангчиларининг болаларга нисбатан ҳам куч ишлатаётганликларининг гувоҳи булдик. Шоҳидларнинг ҳикоя қилишларича, саккиз ёшли болакай ана шундай қурбонларнинг бири булган. У уз уйи ёнида музыкали уйинчоқ билан андармон эди. Толибларнинг тартиб сақловчилари уйинчоқни синдириб ташлашди ва гудакнинг қулоқ чеккасига бир неча бор уришди».

«Эмнистии интернейшнл» жаҳондаги барча ҳукуматларни толиблардан Афғонистондаги барча фуқароларга нисбатан инсон ҳуқуқларининг асосий талабларини бажаришни даъват этди.

Ислоҳотлар қандай амалга ошаётир?

Бозор иқтисоди бугунги кунда ҳар бир кишини ўзига хос имтиҳондан ўтказаяпти. Айримлар лоқайдлиги, уқувсизлиги туфайли ўз ишини эплай олмаяптилар. Кўпчилик тадбиркор, уддабурон кишилар эса ташкилотчилиги ва ташаббускорлиги натижасида ишлаб чиқаришни ривожлантиришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Сурхондарёда ўнлаб ана шундай илғор жамоалар борлиги қувонарли. Энг муҳими, бу корхоналарда иш сифати ва самарадорлиги кутилганидан кўра дуруст бўлаётир. Натижада уларнинг банкдаги жорий ҳисобида бир неча юз минг, ҳатто миллионлаб сўм маблағи борлиги ишни намунали ташкил этишнинг меваларидир. Бундай ташкилотлар қанчалик кўпайса, юртимиз шунчалик бадавлат бўлиши, халқ фаровонлиги янада ортиши табиий.

Қуйида ана шундай илғор ташкилот ва корхоналардан учтасининг вакили билан суҳбат газетхонлар эътиборига ҳавола этилади.

ДИВИДЕНТНИНГ НАФИ

Тиловмурод Умаров,
«Баққоллик» ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамияти раҳбари.

Гапнинг очиғи, олдинги йилларда давлат таъминотига кўникиб қолган эканмиз. Шуни ҳисобга олиб ходимлар ва барча ишчиларга акция тарқатиб чиқдик. Кейин эса вилоятда биринчилар қаторида ҳар бир ходимнинг моддий наф кўришига эришдик. Айрим рақамларни тилга олиб ўтмоқчиман. 1996 йилнинг дастлабки олти ойида эришилган ютуқлар салмоқли бўлди. Акция олган ҳиссадорлар 1 миллион 200 минг сўмлик дивидент олдилар.

Рентабеллик даражаси юқори бўлаётганлиги, ишлаб чиқариш ва аҳолига хизмат кўрсатишдан фойда олаётганлигимиз янги имкониятларни очиб бераётир. Хусусан, шу йилнинг биринчи ярмида катта база қуриш имкониятига эга бўлдик. Бу ютуқлар ўз-ўзидан ҳосил бўлмади. Абдуназар Утаганов, Зоҳид Фозилов, Турсуной Расулова, Тошпўлат Сувонов, Ойша Айтжонова, Хосият Мираҳмедова каби фидойи ва ишчан кишилар муваффақиятларимизга катта улуш қўшмоқдалар. Уларнинг жонкуярлиги туфайли йилнинг иккинчи ярмида ҳиссадорлар икки миллион сўмлик дивидент олиши кўзда тутилмоқда.

Кези келганда «Камолот» жамғармасининг Термиз шаҳар бўлими фаолияти яхши ташкил этилганлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Жумладан, Термизда ишлаб чиқариш нуқталари кўпайтирилмоқда. Янги иш ўринлари ташкил этилишида ва турли қизиқарли тадбирлар ўтказилишида жамғарманинг шаҳар бўлими олиб бораётган ишлари кам бўлмаяпти. Хусусан, бизнинг ҳиссадорлик жамиятида ишлаётган кишиларнинг саксон фоизи асосан ёшлардан иборат эканлиги менда бу жамғарманинг келажагига бўлган ишончимни янада орттираяпти.

СИФАТДАН НОЛИМАЙМИЗ

Жаббор Тўраев,
Жарқўрғон пахта тозалаш заводи директори.

Шу корхонага раҳбарлик қила бошлаганимга яқинда йигирма йил тўлади. Буни таъкидлашимнинг сабаби шундаки, ҳар бир ишда сифат асосий мезон бўлмоғи керак экан. Кўп йиллик иш тажрибам мобайнида туғилган хулоса шу. Буни ҳисобга олиб, ҳар куни ишчилар толани қай даражада сифатли ишлаб чиқараётганлигини назорат қилиб бораман. Бу эса ўз самарасини бераётир. Анча йиллардан буён тола сифатсизлиги хусусида бирорта ҳам хорижий давлатдан эътирозномa олганимиз йўқ. Бунга қандай қилиб эришаяпмиз Аввало, барча станок ҳамда механизмларни бир неча марта таъмирлаб чиқдик. Бирорта дастгоҳнинг беҳуда тўхтаб қолишига йўл қўйилмаётир. Чунки, жамоамизда Элмурод Холмуродов, Жуманазар Шарипов, Норқувват Олтибоев, Жовли Қулмўминов, Омон Холиёров сингари жонкуяр кишилар меҳнат қиладилар. Уларнинг жонбозлик кўрсатиб ишлаётганликлари туфайли ойлик режалар ошиғи билан уддаланаётир. Бундан ташқари меҳнат унумдорлиги ошиб, рентабеллик юқори бўлиши таъминланмоқда.

Корхонамиз қуввати йил сайин ошиб бораяпти. Илгарилари бу ерда олти минг тонна тола ишлаб чиқарилар эди. Эндиликда бу рақам ўн саккиз минг тоннага етказилди. Юқори натижага эса заводда ишлаётган қарийб етти юз нафар ёш ишчи ва хизматчининг фидойилиги туфайли эришилаётганлигидан кўз юма олмаймиз.

Энг муҳими, меҳнат аҳли учун қулай иш шароитлари яратилганлигида. 130 ўринли болалар боғчасида ишчиларнинг кичкинтойлари тарбияланмоқда. Ошхона, бошқа хизмат кўрсатиш нуқталари иши яхши ташкил этилган. Шу билан бирга ўнлаб кишилар турли санатория ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқариб қайтмоқдалар.

Ёрдамчи хўжалик бор. Унда 160 бош қўй ва 120 бошдан ошиқ қорамол боқиляпти. 150 гектар майдондан кўплаб ғалла ва бошқа маҳсулотлар олинмоқда.

Янги иш ўринлари ташкил этдик. Гилам тўқиш ва бичиш-тикиш цехлари ишидан кўнглимиз тўқ. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш учун резервлардан унумли фойдаланаверамиз.

Айни пайтда янги ҳосилни қабул қилишга пухта ҳозирлик кўрилаётир. Шу мақсадда пахта тайёрлаш ва қабул қилиш пунктлари таъмирланаяпти.

ҚИМИРЛАГАН ҚИР ОШАР

Турди Пириев,
Термиз нефть маҳсулотлари корхонасининг катта оператори.

Корхонамиз ташкил топганига қирқ йил тўлди. Ана шу вақт ичида жамоамиз сафи ва иш ҳажми анча кенгайди. Шу боисдан яна еттита ёнилғи қуйиш сиғимини таъмирлаб чиқдик. Фақат иш билан ўралашиб қолмасдан одамларнинг яхши дам олишини ўйлаяпмиз. Ҳамкасбларим спорт билан шуғулланиши учун имкониятлар яратилган. Турли мусобақалар ўтказиляпти. Айниқса, теннис беллашуви қизғин ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 6 майда чиққан ёнилғи шохобчалари ишини яхшилаш тўғрисидаги қарорини изчил амалга ошираяпмиз. Деярли барча ёнилғи қуйиш шохобчаларини қайтадан таъмирлаб чиқдик. Бу билан ҳам қаноатланмай қўшимча иш ўринлари ташкил этдик. Жумладан, енгил автомобилларни ремонт қилиш устахоналари ва эҳтиёт қисмлар дўконлари иш бошлади. Натижада яна ўнлаб кишилар учун иш ўринлари юзага келганлиги қувонарли ҳолдир.

Одамлар учун ғамхўрлик қилинса иш унуми ортиши табиий. Ишчилар ва хизматчиларга ғамхўрлик қилинаётганлигидан хурсандмиз. Дам олиш хоналари мавжуд. Операторлар ва слесарлар сауна хизматидан фойдаланишаётир.

Жойлов Бекмуродов, Анвар Қодиров, Отабек Расулов, Гулмурод Боллиев, Абдували Норқулов, Эркин Пўлатов сингари ҳамкасбларим жамоамиз ўртасида обрў қозонишган.

Хуллас, бугунги кунда ҳаракат қилган киши яхши натижаларга эришиши табиий. Буни жамоамиздаги ҳар бир киши жуда яхши англайди.

Шу ўринда айрим муаммолар хусусида фикр юритиш ўринлидир. Негаки, кейинги йилларда ёшларнинг баъзилари енгил-елпи ишларга ўзини урмоқдалар. Масалан, кўчада сақич ва газли сув сотиб ўтирган навқирон йигит ёки қизларни кўрсам ғашим келади. Нега уларни илм олишга ёки ёшларга мос қийин участкаларга ишга жалб этиш мумкин эмас? Шу ўринда янгидан ташкил этилган «Камолот» жамғармасининг шаҳар бўлимидан кўп нарсалар кутишга ҳақлимиз. Агар бу ташкилот раҳбарлари янада фаоллик кўрсатишса, юқоридагидек айрим нуқсонлар тезда барҳам топиб кетади.

ЮРТНИ ФИДОЙИЛАР БОЙИТАДИ

Энди эса... Киши ўзи ҳаракат қилмаса иши ўнгидан келмаслиги ҳаёт тажрибасидан аён бўлаётир.

Мабодо хорижий давлатлардаги ҳамкасблар билан алоқани яхшиламасак бизнинг ташкилотимиз қандай аҳволга тушиб қолишини ўйлаганда юрагим орқага тортиб кетади. Худога шукур, ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигидан ва миллий банкдан рухсатнома ҳамда патент олишга муваффақ бўлдик. Шундан кейин Бирлашган Араб Амирликларидаги мутахассислар билан алоқа ўрнатдик. Аввало қатъий шартнома тузилганлиги анча маъқул бўлди. Хорижий давлатлардан 115 миллион сўмлик маҳсулот олиб келдик.

Кимки қайси корхонада ишлашидан қатъий назар моддий манфаатдорликни ҳам ўйлайди.

Жамоамизда ишлаётган ёшларнинг фидойилиги туфайли бир нечта ишлаб чиқариш цехлари қурилиб, ишга туширилди. Қандолатчилик цехида, асаларичиликни яхши йўлга қўйишда, чет эллардан минг-минг тонналаб маҳсулот келтиришда ёшларнинг ҳиссаси кам бўлмаётир.

Суҳбатдош Жовли Хушбоқов

Хива туманидаги Рўзмат Мадаминов номли жамоа хўжалигида кулолчилик цехи ишга туширилди.

Суратда: цех ишчилари ҳаёти акс этган.

Р. Жуманиёзов суратлари (ЎзА).

Жиноят ва жазо

СЎНГ АРМОН ҚИЛГАН БИЛАН...

Залдаги ғовур тинди. Ҳукм ўқила бошланди. Оқ шойи рўмолга ўранган 50 ёшлардаги аёл рўмолининг бир учини асабий тишлаб, бир учи билан кўз ёшларини артиб-артиб ердан бош кўтармайди.

Ҳукмнинг эса энг ҳаяжонли нуқтаси янгради: «...Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 25-164-модда 2-қисм «в» бандига кўра унга 8 (саккиз) йил озодликдан маҳрум этиш жазоси берилади...» Оқ шойи рўмол ўранган аёлнинг боши яна ҳам эгилди. Елкаси тинимсиз титрай бошлади. Ёшланган кўзлари теварақдаги одамларга умидвор боқди. «Одамлар, раҳм қилинглар, боламни қамоққа олиб кетманглар» деб қичқирмоқчи бўлди. Аёл ўғлининг қилмишидан астойдил афсусланаётганди. Ўғил-чи?

Қўллари кишанланган йигит атрофга мўлтираб қаради. Қўриқчилардан бироз ҳайиқиб ўрнидан қўзғалди-ю, сўнг қайта чўкди. Ҳа, у ёқда тўкин-сочин боғлар, сершовқин шаршаралар, тоза ҳаво, эмин-эркин ҳаёт йўқ. Энди ўзгача шароитда, бошқа муҳитда ҳаёт кечиришга тўғри келади. 8 йил эса айтишга осон. Аммо, Зафарбекни 8 йил ичида қандай синовлар, қандай воқеалар қаршилаоркин? Эҳ, бу ёғи қандай бўларкин-а? Эҳ, 25 ёшга кирибди-ю, на онасини, на отасини, на укаларини ўйлабди.

Зафар 25 ёшга тўлса ҳамки бирор касбнинг ҳам бошидан тутмади. Дунё чархпалаги эса айланаверди. Юмушлар кўпаяверди. У ҳеч бирига улгурмади. Ниначидек ёшликнинг олтин даврларини совуриб юборди. Ҳеч қаерда ёлчитиб ишламади. Ишламаган одамга эса, буни қарангки, ишлаган одамдан кўпроқ пул керак бўлар экан. Зафар бу пулни қаёқдан олсин?

Ота-онадан сўрайвериб тинкасини қуритган. Анча-мунча одамлардан қарз олиб улгурган. Таниш-билишларининг кўпчилиги унинг саёқлигидан хабардор. Шу чоғда одам нима қилиши керак? Айни қирчиллама 25 ёшида Зафарбойдек шошқин дарёнинг мўмай пули бўлмаса, кимда бўлиши керак? Зафарбойга егани ҳам, ичгани ҳам татимай қўйди. Ахир, қандай қилиб ҳаловат бўлсин, чўнтакларда шамол кезиб, кўнгилга чироқ ёқса ёришмаётган бўлса? Зафарбой пул топишнинг энг осон йўлларини ахтарди, ахтарди. Ниҳоят, «топди». Топишга-ку топди-я, аммо оқибатини ўйлаб кўрмади.

Ҳар доим бўлганидек, уч-тўрт улфат билан қиттак-қиттак «отилди». Тунга қадар давом этган қадаҳ уриштиришдан сўнг, ширакайф «дўстлар» билан хайрлашган Зафарбек кўнгли ғаш бўлиб кўчада юрди. Кайфи тароқ каллага ярқ этиб бир фикр келди-ю, шу яқин атрофдаги бозорга кирди. Мўлжални тўғри олган экан. У керакли нарсани топиб енгига яширди. Бозорда биров пиёз, биров сабзи кесади...

Қоронғу. Зафар асфальт тепиниб тураверди. Узоқдан таксининг хирароқ чироқлари кўринганда Зафар совуқ ея бошлаганди. Ҳайдовчи жунжикиб қўл кўтарган йўловчига раҳми келиб, машинани унинг рўпарасида тўхтатди. Шошиб, ўзи орқа эшикн очиб йўловчини ичкарига имлади.

Иссиқ ва юмшоқ ўриндиққа хушкайфият ўрнашган Зафар атрофга разм солди. Машина шинамгина эди. Бироқ, ҳайдовчи бақувват қўллари билан чамбаракни чаққон бураб, дадиллик билан порлаган кўзларини унга тикиб, «Қаёққа етказиб қўяйлик» деганда Зафарнинг умидлари пучга чиқди. «Уҳ-ҳу, бир ўзим эплолмайман, Эшматга ҳам юр десам бўларкан» деган ўй кечди хаёлидан. Ўткир нигоҳларга дош беролмай «Синглим, синглимнинг тоби йўқ, уни касалхонага олиб бориш керак, — деб сўз бошлади-ю, қолганига ёлғон ҳеч тилга келавермади. Ниҳоят, «фалон кўчага» деди, ҳайдовчига. Негадир бу кўчадан синглисининг уйи чиқмади, яна бошқасида ҳам учрамади. Такси бешинчи кўчадан ўтди ҳамки ҳамон синглисининг уйига келишмади. Яна иккита кўчани кезиб чиққан ҳайдовчининг тоқати тоқ бўлиб орқага ўгирилди:

— Кечирасиз, йигит, синглингизнинг уйини билмайсизми?

— Аниқ манзилини билмайман, аммо ҳовлини кўрсам танийман, бу кўчага бурсангиз, — сўради йигит.

— Шу ерда тўхтатинг, — деди Зафар бир ҳовлига ишора қилиб. Ҳайдовчи бу ҳовли эгасини яхши танирди. «Тавба, танишим ижарагир қўйибди-да» ўйлади ҳайдовчи.

Уй эгаси ҳам дарвоза ёнига қанақадир машина келиб тўхтаганини эшитиб пардани суриб қаради ва собиқ қўшнисини таниб, бирор иш билан келибди-да, деб ўйлаб, дарвозани очиш учун ташқарига чиқди. Ҳаво совуқ, қайсидир тарновдан синган сумалак ерга қуладу. Уй эгаси илтифот билан зулфини кўтариб дарвозани очди. Шу заҳоти бир бегона киши зарб билан уни суриб ташлаб ичкарига отилиб кирди.

— Тезроқ, тез пулларни ва қимматбаҳо буюмларни чўз, — ҳансираб ўшқирди Зафар. Уй эгаси каловланиб ундан узоқлашаркан «Ёрдам, ёрдам беринг!» деб қичқириб қолди.

Такси ҳайдовчиси дарвозага ёпирилиб келди. Зафар қўлидаги пичоқни ўйнатиб қочмоқчи бўлди. Лекин, ҳайдовчи бунга йўл қўймади. Зафарнинг пичоқ ўйнатаётган қўлига чунонам тепдики, пичоқ улардан узоққа бориб тушди. Ҳайдовчи чаққонлик билан Зафарнинг қўлини қайтарди ва такси томонга чоптириб олиб кетди. Машинанинг эшигини очиб, орқа ўриндиққа Зафар жойлаштирилди. Бироқ, жиноятчи пайт пойлаб қочишга улгурди. Бузоқнинг қочгани сомонхонагача, деганларидек, Зафарнинг қочиши Навоий шаҳридаги уйингоҳгача бўлди. Шу ерда уни миршаблар ушлади.

Кўнгилда пайдо бўлган қинғир ният рўёбга чиқмади. Лекин, жиноят содир этилди. Зафар Акрамов 8 йиллик қамоқ жазосига ҳукм қилинди. У 25 ёшга киргунча нима иш билан машғул бўлдийкин? Ота-онаси бу дарбадар юргувчи боласининг тақдири билан наҳотки қизиқмаган бўлса? Маҳалла-қўйчи? Қолаверса, наҳотки йигитнинг ўзи ўз келажаги борасида бирор дақиқа ўйлаб кўрмаган бўлса? Саволлар... Саволлар... Зафаржон 8 йиллик умрини қамоқда қийналиб ўтказгандан кўра, 8 йил ўқиб-ўрганиб азоб чекса бўлмасмиди?

***

Беайб парвардигор, деймиз. Аммо, шундай хатолар бўладики, инсон ўзини ўзи кечиролмайди. Туппа-тузук механик бўлиб ишлаб юрган Аҳмад Турсунов ҳам қора курсида хомуш ўтириб беш йиллик умрини «бой берди». Ҳаммасига ичкилик сабаб.

Аҳмад билан Раҳмонберди Рўзиев Навоий туманидаги К. Раҳимов номли жамоа хўжалиги трактор саройида учрашиб қолишди. Қўл-қўлни, пул-пулни танийди, дегандек, улфатлар дарров топишишди. Биттадан «Армуғон» виносини нафсларига «армуғон» қилиб, нафс қурғурни инсоф измидан чиқариб шайтон қўлига тутқазишди. Одам наслига бошдан-охир душман бўлган шайтон нафсни бир зумда ҳакалак оттириб юборди. Энди Аҳмадбой ҳам, Раҳмонберди ҳам майда-чуйда пулдан гаплашмай қўйди. Нуқул «фалон минг бўлсайди, фалон мингта фалон олардик» тарзидаги суҳбатлар ниҳояга етаверди, эрта кун ҳам кеч бўлиб, шом қоронғуси тушди. Иккала «шерюрак»да ҳам бир мақсад, қандай қилиб мўмай пулни қўлга киритиш ҳисси уйғонди.

Бир бош яхши, иккиси ундан яхши, деганларидек Аҳмад билан Раҳмонберди гапни бир жойга қўйдилар.

Ярим тун. Соат 23 дан 30 дақиқа ўтганда Навоий туманидаги К. Раҳимов жамоа хўжалигида яшовчи М. Эргашеванинг хонадонига икки киши сирғалиб кирди. Бу вақтда хонадон соҳиблари осойишта уйқуда эдилар. Икки кимса оғилхонадан бир ҳўкизни етаклаб йўлга чиқдилар. Йўл юрсалар ҳам мўл юриб, шу қишлоқдан ўтдилар. Аҳмад етаклаб, Раҳмонберди ҳайдаб Ҳотам исмли кишиникига етдилар.

— Ем-хашагимиз кам, бир-икки кун шу молимизга қараб беринг, — деб Ҳотамга арз қилдилар. Ҳотам рози бўлгач икки шерик ҳўкизни молхонага ҳайдаб киритиб, ипларини кесиб ташлаб, сўнг уйларига равона бўлдилар. Эртасига ўғирликдан хабар топган миршаблар из излаб юрганларида Ҳотамнинг уйида уччавлон аввал бир шиша арақни ичдилар, сўнг молнинг ўғирланганлигини ошкор қилиб қўйдилар. Натижада Ҳотам молни ҳам, ипларни ҳам миршабларга топширди.

Қинғир ишнинг қийиғи 40 соатта ҳам бормай эл-улус ушбу жиноятдан воқиф бўлди-ю Раҳмонбердини ўй босди. У нима қилиб қўйганлиги борасида аллапайт хаёл сурди-ю, ўз юзига ўзи қора чаплаб қўйганлигини англади. Энди таниш-билишларга, оғайниларга қандай қарайди. Бутун умр оиласини ўғирлик билан тебратган экан, дейишмайдими? Раҳмонберди пешанасини қўли билан қанча суяб ўйламасин, барибир пешанасига «ўғри» деган тамға шу кеча босилганди... Энди кеч, жиноят рўй берган ва кимдир жабрланган, демак Раҳмонберди жазоланиши лозим. Бир марта шундай бўлди, иккинчи такрорламайман, ўз қилмишимдан минг-минг пушаймонман, деган билан энди Раҳмонбердининг гапига биров ишонади, биров йўқ. Раҳмонберди уялди. Уялганда ҳам қаттиқ уялди. Ҳақиқатдан ҳам уят ўлимдан қаттиқлигига, ер ёрилса-ю ерга кириб кетмаслигига ишонди. Ишонди-ю арқон олиб сиртмоқ ясади. Шу тариқа Раҳмонберди судсиз, сўроқсиз ўзига ўзи ҳукм ўқиди.

4 нафар фарзанднинг отаси, механик Аҳмадбой Турсунов УзРЖКнинг 169-модда, 3-қисм, «б» банди билан айбли деб топилди ва 5 йил озодликдан маҳрум этилди.

Азиз муштарий, мана сизга илк марта жиноят оламига қадам қўйиб, сўнг пушаймон қилиб турганлар борасида икки ҳикоят келтирдик. Иккисида ҳам жиноят спиртли ичимлик истеъмол қилишдан бошланган. Иккисида ҳам мақсад тезроқ мўмай даромадни қўлга киритиш эди, оқибат эса бир одам оламдан кўз юмди, икки шахс узоқ муддатта қамалди. Демак, жиноят қилишнинг охир-оқибати барибир қийноқ экан-ку. Ундан кўра жамиятта фойда келтирадиган бошқа йўналишларда риёзат чекиб, шул риёзатнинг мевасини тотган яхши эмасми? Сиз нима дейсиз...

Азамат ХОЛМЎМИНОВ,
Навоий вилоят, Навоий тумани судининг раиси
Тўлқин ЁРҚУЛОВ,
«Туркистон» мухбири

«Туркистон» — муштарий — «Туркистон»

«ЁЛҒИЗ СЕНГА ЖУРЪАТ ЭТДИМ, «ТУРКИСТОН!»

Мактуб — кўнгил ойнаси. Муштарийларимизнинг дилидан кечган ўй-хаёллар, изтироблар унда яққол ўз аксини топган. Зеро, киши кўнглидаги бор сиру асрорни кимгадир тўкиб-сочгиси келади. Ана ўшандек сирдошу маслакдошингиз, қолаверса, энг яқин дўстингиз «Туркистон»га 1997 йил учун республикамизнинг барча алоқа бўлимларида обуна бўлишингиз мумкинлигини яна бир бор эслатиб қўймоқчимиз.

***

Ҳурматли «Туркистон» таҳририяти!

Мен Нишонбек Бегимқулов 1966 йили Тошкент вилоятининг Урта Чирчиқ туманида туғилганман. 1-гуруҳ ногиронiman, мактуб ёзишимдан мақсадим бор. Ойнаижаҳон орқали бир пайтлар ногирон мусаввир ҳақида кўрсатув намойиш этилган эди. У ажойиб бир аёл билан оила қурган эди. Уларга ҳавас қилдим. Мен ҳам қийинчиликларга бардошли, иймонли аёл билан танишишни истайман. Яна ҳам аниқроғи шундай аёл билан оила қурмоқчиман.

Уч ғилдиракли қўл билан бошқариладиган аравачада юраман. Ҳозир Қорақалпоғистоннинг Тўрткўл туманидаги Шўрахон қишлоғида яшайман. Айтай десам кўнглимда гап кўп. Ҳисҳаяжон, ҳадик ва синиқлик билан бу мактубни йўллаяпман. Жасур, бардошли аёллар ҳали ҳам йўқ эмас, деган умиддаман.

***

Ассалому алайкум, ҳурматли таҳририят ходимлари!

Мен сизларга тирналган юрак дардларимни ёзиб юбораяпман. Бир йигит мени севиб қолди, ёнимга тез-тез келиб турарди. Иккаламиз чамаси бир йил гаплашиб юрдик. Менга совчилар кела бошлади. Нима бўлдию икковимиз жанжаллашиб қолдик. Шундан буён гаплашмаймиз. Одамлар олдида юргани уяламан. Сабаби — улар бизнинг муносабатимиздан хабардор. Менга маслаҳат беринг, мен нима қилай.

Й. М.
Бухоро

Газетангизга умид билан кўз тикиб мактуб йўллаяпман. Ёшим 30да, бир ота-онадан ёлғиз ўзимман. 7 йил олдин уйлангандим. Ўғил кўрдик, лекин нобуд бўлди. Бошқа фарзанд кўрмадик, лекин бир-биримиз билан жуда аҳил эдик. Бирор марта ҳам сан-манга бормай, жуда бахтиёр яшадик. Нима бўлдию, савдогарчиликка бориб, бир аёл билан...

Хуллас, ҳозир на оилам бор, на ҳалиги аёл. Қийин, балки кулгили аҳволга тушиб қолдим. Дилимдаги гапларни ёлғиз «Туркистон»гагина ёзишга журъат этдим...

Р. Р.
Қашқадарё вилояти

ҲАР ЖУМА БАЙРАМ

«Ёшлик» талабалар шаҳарчасида истиқомат қилувчи Мирзо Улуғбек номли Тошкент давлат университети ва Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университети талабалари жума оқшомини сабрсизлик билан кутадилар. Бунинг сабаби бор, албатта. Талабалар шаҳар ҳокимлиги, республика ёшлари «Камолот» жамғармасининг ташаббуслари билан бу муборак кунда талабаларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун қизиқарли учрашув ва концерт дастурлари намойиш қилиш йўлга қўйилган. Яқинда ҳам шундай тадбирлардан бири бўлиб ўтди. Бу оқшом «Мўтти» театри актёри Шерали Ҳожиев ичакузди ҳангомалари билан талабалар кўнглини хушнуд қилди.

Тошкент техника университети қошида ташкил қилинган «Мадад» Тошкент маданият техникуми қошидаги «Шарқ» гуруҳлари ижро этган куй ва қўшиқлар, рақќосалар хирмони талаба ёшларга манзур бўлди.

Кеча давомида қизиқарли танловлар ўтказилиб, унда ғолиб топилган талабалар совғалар билан тақдирландилар. Учрашув ниҳоясида «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ҳокими сўз олиб, «Бундай учрашувлар ҳар жума оқшомида ўтказилади ва анаънавий бўлиб қолади» — деди.

Даврон УЛУҒМУРОДОВ

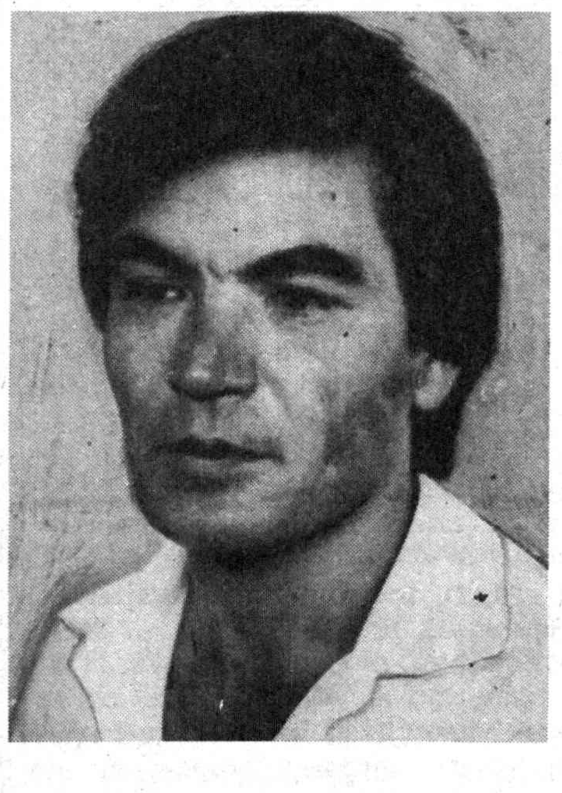

«У ҲЕЧ ҚАЧОН ШУНЧАКИ ЎЛМАС»

Армон

Шавкат РАҲМОН ҳам энди орамизда йўқ. Мен бу гапларни юракларим ситилиб, кўзларимда ёшларим билан ёзяпман. Азиз дўстингни, буюк шоирни «энди бу дунёда йўқ» деб ёзиш осонми? Тушуниб турибман, ёлғончи дунёда ҳеч ким мангу яшамайди, ҳеч ким бу дунёга устун бўлолмайди, аммо Шавкатдай бир улуғ мўъжизани ўлим тубсиз гирдобига ютиб юбораркан, тасаллини қаердан топасан? Сабр қил, деяман ўзимга ўзим, тоқат қил, дейман... Аммо беюрак сабру тоқатни қаердан топай?..

Дўстларингни куйдириб кетдинг, Шавкат! Ҳасратингни айтган билан адо бўладими? Қандай армонлар билан кетдинг? Жон чиқар они кўзларингдан оқиб тушган икки томчи ёшингда қанақа айтолмаган шеърларинг — видоларинг бор эди? Ҳали сени кўп соғинаман, азиз дўст! . Воҳ, қандай юксакликларда яшадинг! У юксакликларингга қарасам кўзларим тиниб кетарди!.. Шеърларингда бу ёлғончи дунёни лол қолдирган қандай даҳшатли бежавоб саволлар бердинг? Нега дунёнинг ҳамма ҳасратини ўзинг олдинг?

Шеър... Бизни бахтли қилган, бебахт қилган шеър... Сен ёзган шеърларни ким ёза олади? Ҳар ёзган шеърингда неча ўлиб, неча бор тирилгандинг, Шавкат?Неча минг умринг шеърларингда қолди, хазон бўлган биродарим? Бу кўзги оламга бизни ташлаб, ўлим билан кураша-кураша, ҳаётга интила-интила кетдинг... «Қайт» деганим билан қайтолмайсан, беилож оғажоним...

Бир кун сенинг йўқлигингга ҳам кўникарман. Аммо ҳамиша тирик шеърларинг ажалнинг ҳукмига кўнмай, ҳар лаҳза ўлимга исён кўтара-кўтара мангулик билан абад оққусидир. Умидим шулки, сен ўзбекнинг узлуксиз кўнглида узлуксиз яшагайсан...

Усмон АЗИМ

Шавкат РАҲМОН

АВТОПОРТРЕТ

Қора шамол ухлар бошида,
Қулоқлари тайёрагоҳдир.
Сфинкснинг чеҳраси — юзи,
Ярми қора, ярмиси оқдир.

Кўзларида қотган йилдирим,
Осмонларни рангга қорадир,
Жаранглатиб сўнгакларини,
Бўронларни йиртиб борадир.

Кулганида мунис чечаклар
Потраб чиқар ўнгу сўлидан.
Бир-биридан чиройли кунлар
Каптарлардай учар қўлидан.

Энг бахтиёр лаҳзаларда ҳам
Унинг сокин исёни сўнмас
Туғилмаган шунчаки асло,
У ҳеч қачон шунчаки ўлмас.

ШАХС ҚИСМАТИ

Хаёли шан,
Андоми ўктам,
Дарё каби жўшқин зот эди,
Энди пода босган бу йўлда
Сариқ кўлмак каби ётибди.
Асилзода,
Асли бек эди,
Қулдай тўзди қуллар ичида,
Бутун умр тирнади ерни,
Пахта деган ойим ишқида.
Қочиб кетди,
Оҳ, кетди қочиб,
Қоровуллар чалғиган дамда,
Қўли очиқ,
Юраги очиқ,
Кўзи очиқ улуғ одам-да.

* * *

Фақат ишқ...
Фақат ишқ...
Бошқаси сароб,
бошқаси шамолнинг оний сурони.
Қиркта тар гулимни айладим хароб,
Қиркта қул кўзи-ла кўрдим дунёни
Қирқ нафар қора қул ётар мозийда,
Гўё қирқ черигин йўқотган бекман.
Ғафлатда айрилдим қиркта ғозийдан
Бошимни тошларга урсамми дейман.
Бу дунё нимадир
Барини кўрдим,
Султону гадонинг қаърини кўрдим
Ғаззолий сиғмаган тубан оламда
Шайтондан яралган ғаюрни кўрдим.

Фақат ишқ...
Ишқ гули...
Самовий гулим...
бир нафас дилимга посибон бўлсин
Токим шул нафасда қирқ биринчи
қулнинг
ёруғ лабларида хўрсиниқ сўлсин.
Туҳмат мурдалари қалашиб ётган
иғволар қуртлаган қадим диёрда
замону масканини буткул йўқотган
бир улуғ фарёднинг
боласи — зорман.
Бас, ортиқ, қийнама кимсасиз даштда
Ай, қиличдай туйғу,
ай, қотил туйғу,
дилимнинг қаърини чавақлаб ташла,
Юзимга юзини қўйсин ўшал гул!

СЎЗ ҚУДРАТИ

Ариқ бўйидаги
сарғиш чимзорда
пашшага таланиб ётган майхўрга
ўзингни валига сиғинадиган
авом бир, қул каби
қарашга ўргат.
Ичир Сирдарёдай улуғ меҳрингни —
ҳовучлаб-ҳовучлаб очиқ қалбингдан
Кўксингга қўл қўйиб,
таъзим қилавер,
буюксиз деявер ҳар бир гапингда.
Синамоқчи бўлсанг сўз қудратини,
ўзингни мажбур қил,
ўзингга буюр,
ичиб Сирдарёдай улуғ меҳрингни,
эсипаст, албатта, бўлади буюк.
Сўнгра ғолибона тикилишидан
сен титрай бошлайсан томчи симобдай,
гўё сен ётгандай куппа-кундузи
пашшага таланиб
сарғиш чимзорда...

* * *

Ўлим бирлаштирар
бегоналарни,
одамлар бир ёқдан йиғила келар,
бир кўздан тикилар «жабрланган»га,
фақат бир юракдан йиғилар келар.
Ўлим бирлаштирар
бепарволарни
кибру алдовларнинг ниқобин йиртар,
йиртқичмас,
душманмас одамга одам,
биродар эканин эслатиб кетар.
... Мана, бегоналар,
бепарволар йўқ,
ниҳоят одамлар биродар — тенгдир.
Ўлимга бош эгдим,
қўрққанимданмас,
ҳурмат қилганимдан бошимни эгдим.

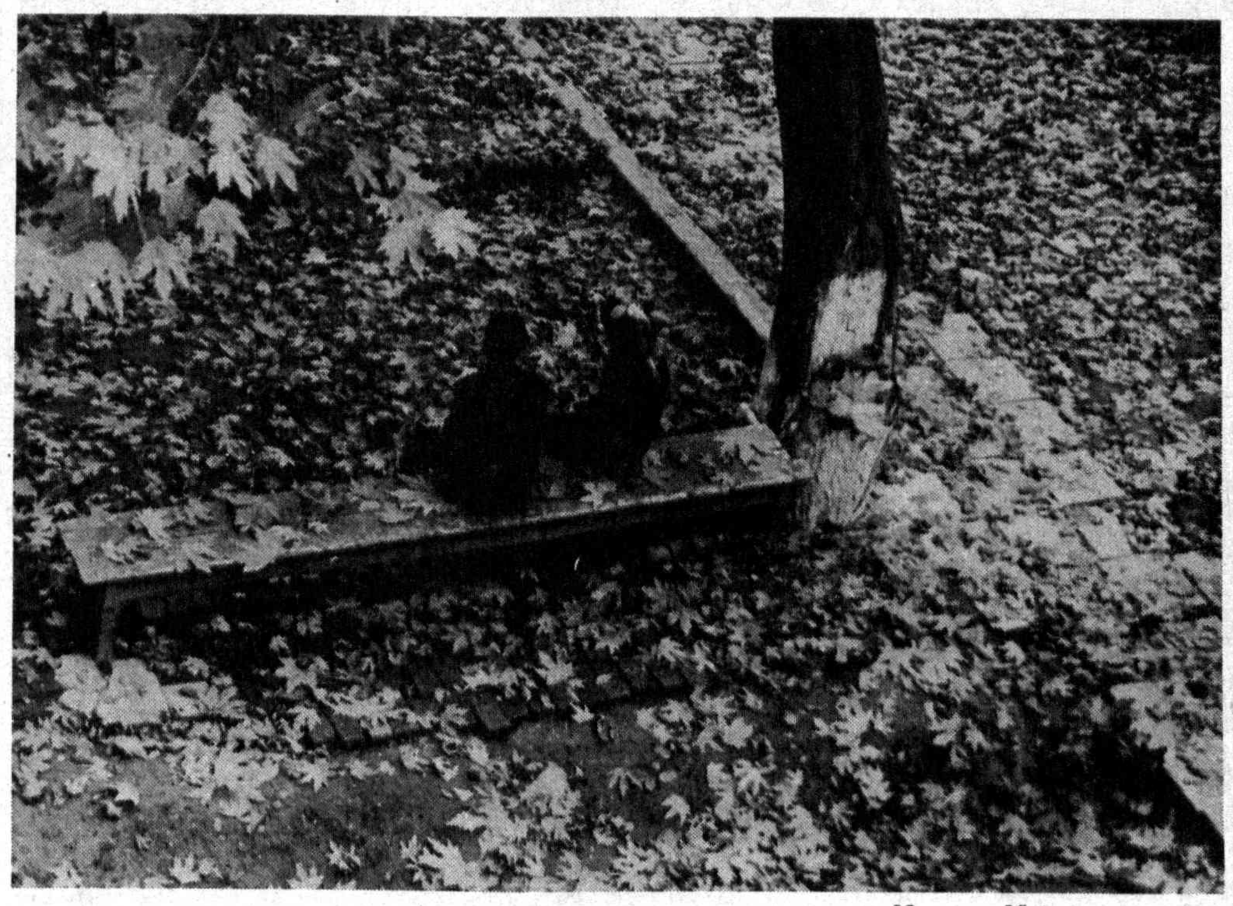

Куз... Хазонрезги

ДУШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 Эстрада тароналари.
9.00 «Бозор иқтисодиёти асослари». Публицистик кўрсатув.
9.20 «Куз лавҳалари». Кинодастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Эртаклар—яхшиликка етаклар».
11.05 «Эзгуликка йўғрилган умр». Телеочерк.
11.25 «Кўксерик». Бадиий фильм.
13.00 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
13.35 Т. Сулаймон. «Сайёралар нотинч». Телекомпозиция.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Мультипанорама».
18.30 «Фан уфқлари».
18.45 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.05 Биржа ва банк хабарлари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Оҳанглар оғушида».
21.35 «Вақт».
21.55 «Морена Клара». Телесериал.
22.45 «Инсон ва қонун».
23.05 «Оҳанглар оғушида».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.05—00.15 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Палитра».
19.05 «Услуб». Мода янгиликлари.
19.20 «Клип-антракт».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Камертон».
20.10 «Автосалон».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Клип-антракт».
21.05 «Курьер».
21.25 «Уфқлар».
21.45 «Прайм-тайм». Телевидение ҳаётидан.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20—00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Чанқовуз». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.35
*
20.35 «Турналар». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 Болалар учун кўрсатув.
19.05 Эълонлар.
19.10 «Қирол». Мультфильм.
19.20 «Чироқ».
19.30 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». Ўзбекистонда Германия маданияти кунлари.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Авторейд».
20.05 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.25 «М» хабар.
20.35 «Сиз учун куйлайман». Санобар Матмуродова.
21.05 «5+1». Интервью.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Шлягер».
21.45 «Спорт-тайм».
22.15 Эълонлар.
22.20 Тунги сеанс. «Абдуллажон». Бадиий фильм.
23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Устоз ва мураббий».
9.05 Биржа ва банк хабарлари.
9.25 «Икки кучукчанинг саргузашти». Мультфильм.
9.35 «Футбол майдонларида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Бугуннинг ўйлари». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Она тили.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Ўзбекистон тарихи.
*
12.00 «Қанотлар парвози». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
18.30 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Альманах-ТВ».
21.50 «Оҳанглардан таралган меҳр».
22.10 «Замон».
22.20 «Мусиқий саёҳат».
22.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Навбаҳор». 1-тайм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Навбаҳор». 2-тайм.
00.45 Тунги тароналар.
01.00 — 01.10 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «АРТ-журнал».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ўжар Мурод». Мультфильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
18.10 — 20.35
*
20.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестри концерти.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
19.30 Эълонлар.
19.35 «Дийдар» (қозоқ тилида).
20.05 Эълонлар.
20.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.00 Қизиқарли воқеалар.
21.25 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
21.40 «Сен ҳақингда ва сен учун».
21.55 «Очиқ дарс».
22.25 «Сирдошим».
22.55 «16 вилоят». Немисча шарҳ.
23.25 «Спорт-дайжест».
23.55 «Доктор Джулия ва миссис Хайдо». Телесериал.
00.15 Эълонлар.
00.20 — 00.30 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Тоҳир Ражабий». Фильм-концерт.
9.00 «Анъана ва замон». Публицистик кўрсатув.
9.30 «Бу дамлар ўхшар эртакка».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Тараққиёт». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 «Ассалом, япон тили!».
*
11.40 «Муҳаббат тилсими». Бадиий фильм.
13.00 «Муносабат». Публицистик кўрсатув.
13.30 «Созимиз—овозимиз». Мусиқий дастур.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гулларимиз».
18.25 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...»
18.30 «Сўз—Сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
18.45 «Зилол». Фольклор-этнографик жамоаларнинг телефестивали.
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «15 дақиқа спорт ҳақида».
21.35 «Оҳанглар оғушида».
21.45 «Автоолам».
22.00 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.20 «Адашлар».
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Нефтчи».
00.40 Тунги тароналар.
01.00—01.10 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...»
20.10 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55—23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Чинор япроқлари». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
*
18.10 — 20.35
*
20.35 «Вайгач», «Сувдаги акс». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мультикарусель».
19.05 Эълонлар.
19.10 «Мафтункор табиат».
19.35 «IV канал эксклюзиви».
20.00 Эълонлар.
20.05 «Маънавият сарчашмалари».
20.35 «Тошкент оқшомида».
21.05 «Экология ва ҳаёт».
21.35 Қалб тароналари.
21.55 «Дастхат».
22.25 «Бу ажиб дунё».
22.50 «Юлдузлар жилоси».
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ватан мадҳиялари». Мусиқий дастур.
9.05 «Буни умр дерлар». Телеочерк.
9.20 «Адашлар».
9.40 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Компьютер сабоқлари».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Ботаника.
11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.30 Умумий биология.
*
12.00 «Ҳаёт мезони». Бадиий фильм.
13.25 «Инсон ва замин». Тележурнал.
14.00—14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз—гижингтоймиз».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Кўзгудаги акс». Фототанлов.
19.00 «Акциядор луғати».
19.10 Дилнавоз садолар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.45 «Одобнома».
22.00 Дилнавоз садолар.
22.15 «Қирол Лир». Бадиий фильм. 1-серия.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Қирол Лир». Бадиий фильм. 2-серия.
01.05 Тунги тароналар.
01.15—01.25 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Ўйинчоқлар растаси».
20.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.15 «Бизнес-уик».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.50—00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.45 Янгиликлар.
17.50 Эълонлар.
17.55 «Палиостоми кўли». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
***
18.05 — 20.35
*
20.35 «Шоҳсупа сари».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.20 — 22.25 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Интерспорт».
19.10 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
19.40 Эълонлар.
19.45 «Клип-антракт».
19.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.40 «Каталог».
20.55 «02» тўлқинида.
21.10 Эълонлар.
21.15 «Ҳамшаҳарлар».
21.45 «Эколот-коктейль».
22.15 «Айчурек» (қирғиз тилида).
22.45 «Компьютер-ревю».
23.10 «Британия кундалиги».
23.40 Эълонлар.
23.45 «Доктор Джулия ва миссис Хайдо». Телесериал.
00.10 Эълонлар.
00.15 — 00.25 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Қизлар гулдастаси».
8.55 «Юзма-юз». Мулоқот».
9.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Фаровонлик манбаи».
9.30 «Мактабимиз — фахримиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф». Публицистик кўрсатув.
Ўқув машғулотлари:
10.30 Табииёт.
11.00 Немис тили.
11.30 Кимё.
*
12.00 «Кузги марафон». Бадиий фильм.
13.30 «Стадионда учрашамиз». Кинокўрсатув.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Митти юлдузлар».
18.30 «Синфдош».
18.50 Бизнес ҳафта якунлари.
19.00 «Хонобод — гўзалликка бир қадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Темурнома».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Эртага — шанба».
21.50 «Репортаж».
22.10 «Морена Клара». Телесериал.
22.50 «Соғлом авлод учун».
23.10 «Толенома».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Бизнес ҳафта якунлари.
00.05 Тунги тароналар.
00.15 — 00.25 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мульти-пульти».
9.25 «Табиат шифохонаси».
9.35 «Дилором наволар».
9.45 «Таманно».
9.55 Лавҳа.
10.00 Видео янгиликлари.
10.20 Видео — «О».
12.00 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Бор эканда, йўқ экан...».
18.35 «Кинохроника».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Ўйинчоқлар растаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сиздан ишорат...».
21.40 «Ракурс».
22.00 «Камолот».
22.20 «Хит-парад ва Эълонлар».
23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.50 — 00.20 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00 «Телетонг».
***
18.15—20.35
*
20.35 «Мусиқа ҳамма учун».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00—21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30—22.35 Янгиликлар.

IV

18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Умид чечаклари».
19.25 «Рангинкамон» (тожик тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Замин саховати».
20.35 «Билиб қўйган яхши».
21.00 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
21.30 «Юлдузлар туркуми». Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига.
22.00 «Уй остонадан бошланади».
22.30 «Истеъдодлар ва мухлислар».
23.00 Араб эстрадаси.
23.30 «Саноқ боши».
24.00 Эълонлар.
00.05—00.15 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Таранну‌м». Мусиқий дастур.
9.05 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
9.35 «Шукрона». Андижон вилоят телевидениесининг кўрсатуви.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
9.55 «Бир қадам».
10.35 «Ёшлик оқшоми».
11.00 «Ватанпарвар».
11.25 «Сизни Спортландия чорлайди». Ўзбекистон — Белоруссия мактаб ўқувчиларининг спорт беллашуви.
12.10 «Чемпион билан учрашув». Шермуҳаммад Қўзиев.
12.30 «Ором». Мусиқий дастур.
13.00 «Ўйла! Изла! Топ!». Телебеллашув.
13.45 «Маънавият» видеоканали.
14.45 — 15.25 М. Бафоев, Ю. Исматова. «Улуғбек буржи». «Тановар» рақс театри. 1-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Яхши ният».
18.55 «Сиз севган қўшиқ».
19.10 «Ҳайрат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Азиз сиймолар». Наби Ғаниев.
21.40 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Нурафшон» — «Дўстлик».
«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури:
22.25 «Заковат».
22.35 «Имкон чўққилари».
22.50 «Хайр, ширин орзулар...». Бадиий фильм. 1-2-сериялар.

II

9.00 «Бор эканда, йўқ экан...».
9.20 «Кинохроника».
10.10 «Компьютер-Осиё».
10.30 «Ўйинчоқлар растаси».
10.40 «Сиздан ишорат».
11.20 «Ракурс».
11.40 «Камолот».
12.00 Видео — «О».
13.40 — 14.40 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дубляж».
20.10 «Олтин кент» («Золотой город»).
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми»
Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.55 Видео — «О».

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
17.20—21.35
*
21.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Мусиқанинг сеҳрли оламида».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Спрут». Телесериал.
*
Россия давлат телевидениеси
22.55—23.25
*
23.25—23.35 «Куз кўргазмаси». Телефильм.

IV

9.00 Шанба эртаги.
10.00 Эълонлар.
10.05 «Клип-антракт».
10.10 «Олам ва инсон».
10.40 Кинонинг олтин асри. «Анжелика ва қирол».
13.10 Эълонлар.
13.15 «Комедиантлар».
13.25 «Клип-антракт».
13.30 «Спектаклдан сўнг».
14.00—14.30 «Умид» (уйғур тилида).
***
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 Эълонлар.
19.15 «Эллада».
19.45 «Хит-коллекция».
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 Эълонлар.
20.55 Хайрли тун, кичкинтойлар!
21.00 «Ўзим учун беш дақиқа».
21.05 «Рақслар қанотида».
21.35 Эълонлар.
21.40 Кинонинг олтин асри. «Бўйсунмас маркиза». Бадиий фильм.
23.10 «Эсдалик учун дастхат». З. Эшонхўжаев.
23.35 «Спорт-дайжест».
00.05 «Тошкент-96». Ўзбекистон эстрада қўшиқлари ижрочилари фестивалининг якунловчи концерти.
00.45—00.55 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
11.40 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.10 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 11-кўй.
12.50 «Нурли келажак». Ўсмирлар учун видеоканал.
13.50 — 14.55 М. Бафоев, Ю. Исматова. «Улуғбек буржи». «Тановар» рақс театри. 2-қисм.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...».
18.15 «Ал-Бишрининг орзу-армонлари». Телесериал.
19.05 «Келгуси ҳафтада».
19.20 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Юлдузлар».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 «Илҳом сатрлари».
21.30 «Бу мунис лаҳзалар».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 12-кўй.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.20 «Ҳафтанома».
24.00 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Машъал» — «Пахтакор».
00.45 «Келгуси ҳафтада».
00.55 Тунги тароналар.
01.15 — 01.25 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.30 «Дубляж».
9.45 «Олтин кент» («Золотой город»).
10.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.35 Видео — «О».
12.15 — 14.00 «Спорт қитъаси».
* * *
18.00 Бугун «ТВ-2» дастурида.
18.05 Эълонлар.
18.10 «Даракчи».
18.20 «Мульти-пульти».
18.40 «Таманно».
18.50 «Дармон».
19.00 «Дилором наволар».
19.10 «Мухлис ТВ-2».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Видео янгиликлари.
20.20 Бугун кино оқшомида.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан. Телесериал.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20 Видео — «О».
24.00 — 00.05 Дастур ниҳояси.

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
17.25—21.45
*
21.45 Эълонлар.
21.50 «Спрут». Телесериал.
22.40—23.05 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 Эълонлар.
9.45 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.30 «Жонли сайёра».
11.50 «Парле ву франсэ?».
12.00 «Дурдаршан» телекомпанияси кўрсатувлари.
12.50 Афсоналар ва ҳақиқат. «Велосипед тарихи». Ҳужжатли фильм. 5—6-серия-лар.
13.30 «Марҳумга эҳтиром». Қисқа метражли бадиий фильм.
14.05 «Иштирок этувчилар».
14.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
15.05 «Клип-антракт».
15.10 Киносалон. «Титаник»ни қутқаринг». Бадиий фильм.
16.50 «Тандим». Ёшлар учун мусиқий дастур.
*
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Телеташриф».
19.10 Эълонлар.
19.15 «ТВ IV да етти кун».
19.35 «Кинопрофи».
20.05 «Биргалашиб куйлайлик». Мусиқий дам олиш дастури.
20.45 Эълонлар.
20.50 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
21.10 Афсона ва ҳақиқат. «Монстр». Ҳужжатли фильм. 3-серия.
21.55 «Туризм-ревю».
22.25 «Голливуд-рок».
22.50 Киносалон. «Модильяни». Бадиий фильм.
23.55—00.05 «Хайрли тун!».

Ўзбекистон ойнаи жаҳонида

Қўшиқ — дил дарди

ЖАҲОН ТАН ОЛАЁТГАН САНЪАТ

Қўшиқ тинглашни ёқтирасизми? Ие, ғалати савол бўлди-ку, ёқтирганда қандоқ. «Бўм-бўш кўчалар»да «Тўполон» кўтариб, «Ўлсам сени дейман», дея ҳайқириб кетаётган «Болалар»нинг (балки «Хўжа»нинг ёки «Шаҳзод»ми, «Ал-Вакил»дир эҳтимол) қўшиқларини-да, тўғрими. Мақом йўлидаги ашулалар, катта ашула ва мумтоз куйларимизни-чи?

Кейинги пайтларда айнан мана шундай мусиқамизга хорижда эътибор кучаймоқда. Англия, Франция, Германия, Эрон, Ҳиндистон ...борингчи Японияда ҳам ўзбек миллий қўшиқ ва рақслари санъат шинавандалари томонидан жуда яхши кутиб олиняпти. Хўш, бунинг асосий сабаби нима? Юртимиз ёшларининг миллий мусиқамизга бўлган муносабати қандай? Уларни мумтоз қўшиқчилигимизга жалб этиш учун нималар қилиш керак?

Ушбу саволларга Ўзбекистон халқ ҳофизи, «Ўзбекнаво» гастрол—концерт бирлашмаси бош директорининг муовини Ўлмас САИДЖОНОВ шундай жавоб берадилар:

— Дарҳақиқат, миллий қўшиқчилик санъатимизни бугун дунёнинг кўпгина мамлакатлари тан олмоқда. Бунга биз фақатгина мустақиллик туфайли эришдик, деб ўйлайман. Тўғри, собиқ иттифоқ даврида ҳам хорижга мусиқий сафарлар бўларди. Лекин унда ўзбек санъатини тўлалигича намоён этиш имконияти мавжуд эмас эди. Энди эса аҳвол буткул ижобий тарафга ўзгарган. Фикримнинг далили учун келинг, узоққа бормайликда, яқиндагина Францияда ўтказилган соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллигига бағишлаб ўтказилган Ўзбекистон ҳафталигини олайлик. Унда юртимизнинг энг кўзга кўринган созанда ва санъаткорлари ҳам қатнашганларидан беҳад мамнунман. Бир олам таассуротлар билан қайтдик биз. Бир ярим — икки минг киши сиғадиган «Одьиён» театри биносида нафақат Франция фуқаролари, балки жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан келган олимлар, тадқиқотчилар, тарихчилар, санъатшунослар тўпланишди. Дарвоқе, эсингизда бўлса ўша концерт Ўзбекистон ойнаи жаҳони орқали ҳам намойиш этилган эди. Концерт тугагач тамошабинлар ўзбек санъаткорлари билан катта ашулалар, мумтоз куйлар, товуш имкониятлари ҳақида қизғин суҳбат қурдилар. Иккинчи концертни ЮНЕСКО қароргоҳининг катта залида намойиш этдик. Таниқли хонандаларимиз Муножот Йўлчиева, Ғуломжон Ёқубов, Раҳматжон Қурбонов, севимли бастакоримиз ва созанда Абдуҳошим Исмоилов каби етук санъаткорлар ижросини ҳеч ким бефарқ тинглаб турмади. Умуман олганда, французлар миллий санъатни, чолғу асбобларимизни, қадимги гўзал либосларимизнинг ўзига хос нафосатини жуда қадрлашар экан.

Ўз-ўзидан савол туғилиши табиий. Ахир бизнинг қўшиқларимиз ўзбек тилида ижро этилади-ку, бошқа халқлар тушунмасалар-да, барибир қўшиқларимизни севиб тинглайдилар. Нега? Қўшиқларимиз оҳангида шундай сеҳр борки, у ҳар бир кишининг юрак-юрагига сингиб кетади. Мақомдаги маҳзунлик ҳам, шўх қўшиқлардаги қувноқлик ҳам қалбингизни тўлқинлантириб юбормасдан қолмайди. Қўйингчи мусиқа тинглай билиш, уни тушуна билиш деган жиҳатлар борки, уларсиз куй-қўшиқлардан том маънода баҳраманд бўлишини сира тасаввур этиш мумкин эмас.

Ёшларнинг енгил-елпи ашулаларга ружу қўйганликлари сабаби ҳам шунда бўлса керак. Қолаверса, оммавий-ахборот воситаларида ҳам бунга бироз камроқ эътибор берилаяптимикан, деб ўйлаб қоламан. Тўғри, радиони бундан мустасно деб биламан. Мусиқа билим юртларида ҳам талабаларга мақомчилик борасида етарли билим ва тушунчалар ўргатишни яхшироқ йўлга қўйишлари керакмикан. Дутор, танбур, ғижжак каби миллий чолғу асбобларимизнинг малакали мутахассис бўлиш учун талабаларни камида 5-6 йил шунга ўргатиш керак.

Муҳиддин Қориёқубов номидаги академик ва халқ бадиий жамоалари дирекцияси қошида мақом гуруҳи фаолият кўрсатиб келади. Унинг ташкил этилганига икки йил бўляпти. Баъзан Юнус Ражабий номидаги мақомчилар дастаси бор-ку, яна шундай жамоа керакмикин деган эътирозларни эшитиб қоламиз. Албатта, бундай гуруҳ керак. Бизнинг мақсадимиз ўзбек миллий мусиқа санъатимизни тарғиб этиш, намойиш қилишдир. Концертларни фақат радио ёки телевидение орқали эмас, балки юртимизнинг ҳар бир вилояти, шаҳар ва туманларига чиқиб тингловчилар билан жонли мулоқот ўтказиш, қизиқарли суҳбатлар уюштириш, миллий мусиқий меросимизни етказишни ўзимизнинг бурчимиз деб биламиз. Бундай мулоқотлар билан мусиқий кўрсатув ёки эшиттиришлар ўртасида катта фарқ бор, шунингдек бу жуда хайрли ишдир. Чунки санъатимизнинг ривожланишига озми-кўпми турткі беради.

Яқиндагина республикамиз мустақиллигининг 5 йиллигига бағишлаб «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик танлови муваффақиятли якунланди. Қанчадан қанча янги қўшиқлар, янги овозлар, янги истеъдодлар пайдо бўлди. Халқимиз уларни жуда яхши кутиб олди. Лекин мен истардимки, танлов қатнашчилари кенгроқ йўналишда ўз дастурларини тайёрлашса. Ахир қўшиқлар жанрида ранг-баранглик чегараланмаган-ку. Ишонаманки, келаси йилги танловларда мақом йўлидаги, катта ашулалар ҳам намойиш этилади. Ўзини чин маънода ватанпарвар ҳисобловчи, қалбида миллий ифтихор туйғуси бор бўлган инсон «Муножотни», «Самарқанд ушшоғи»ни, «Тановар»ни тингламаслиги мумкинми?! Жозибадор ва нафис рақсларимизни қадрлай оладими?

Асрлар мобайнида элимиз мулки, санъатимиз бойлиги ҳисобланмиш ажойиб мусиқий меросимизни ёшлар астойдил ўрганишса, севиб тингласалар, уни жаҳон халқларига кўз-кўз қилсалар нур устига аъло нур бўлар эди.

Назокат УСМОНОВА
суҳбатлашди

Орамиздаги одамлар

ВОЛИДАНГИЗ ДУОСИ ҚЎЛЛАСА...

Бу хонадонда ҳар тонг шу ҳолат такрорланади. Фарзанд ва набиралар бунга ўрганиб қолишган. Мукаррам она ҳар тонг қиблага қараб қўлини дуога очади: «Юртимиз тинч, дастурхонимиз тўкин бўлсин, набираларимнинг келажаги порлоқ бўлсин. Уларнинг ризқи бутун, мартабаси улуғ бўлсин».

Ҳа, фарзанди бор ҳар бир она тонгни шундай қарши олади. Отаётган тонг унинг учун муқаддасдир. Зеро, ҳар бир хайрли иш оқ тонгда айтилган эзгу ниятнинг самараси бўлиб дунёга келади.

Андижоннинг Ҳакан қишлоғи Оғуллик маҳалласида бу хонадонни ҳамма ҳурмат қилади. Хонадоннинг пиру-бадавлат онахони Мукаррамхон онани набиралари алқайдилар, фарзандлари ардоқлайдилар. Онахон бу йил 88 баҳорни қарши оладилар.

— Менинг болалигим очарчилик, қийинчилик йилларига тўғри келди, — деб ҳикоя қилади онахон.

— Ёш бўлсак ҳам кўп қийинчиликларга бардош бердик. 13 ёшимда турмушга узатдилар. Турмуш ўртоғим оилада ёлғиз фарзанд эди. Қайнонам мени келин эмас, қизим, деди. Ёш бўлганим учун жуда кўп йўл-йўриқлар кўрсатдилар. Янги оиланинг тутумини олишда қийинчилик сездиришмади. Турмуш ўртоғим ҳам жуда меҳрибон эди. Уч фарзандлик бўлдик, шу орада уруш бошланди. Учинчи қизим Маҳфиратхон II кунлик чақалоқлигида дадаси фронтга кетди. Бизлар учун азобли кунлар бошланди. Қишлоқнинг барча эркаклари жанггоҳларда, аёллари эртадан то қаро кечгача тиним билмай меҳнат қиладилар. Очлик, қийинчилик кунлари авж олди. Бир бурда нонни эрталаб еганча кечга қадар юрамиз. Бола ҳам тушунар экан, ўғлим, Қўчқорвой бир бурда нонни ҳам сингилларига илинар эди. Оғир кунларда қайнонам менга энг яқин ҳамдард бўлдилар. Ғам эгиз бўлар экан, энг азобли кунларим эса кейин бўлди. Эримдан қора хат олдим.

Ҳеч ишонгим келмайди. Юрагимда у тирик деган нидо ҳайқиради. Хатни ҳеч кимга кўрсатмадим. Қайнонамдан яшириб 14 ой хатни кўксимда сақладим. Бу орада жуда кўп хонадонга шундай мактублар келди. Қайнонам йил ўтиб битта хат келмаган ўғилларига маърака қилмоқчи бўлдилар. Одамлар у кишига ўғлингиз ўлди деб хабар беришган экан. Биз маъракага тайёргарлик қилаётганимизда қишлоқ кенгаши раиси: «Холдарвой тирик, мана ундан хат келди, — деб хушхабар келтирди. Ишонгимиз келмайди. Бир зумда ҳовли одамларга тўлиб кетди. Хат қишлоқ кенгашига ёзилган бўлиб кўп нарсалар баён қилинган экан. Урушда нималар бўлмайди дейсиз. Турмуш ўртоғим урушдан қайтди. Уйимиз тўйхонага айланиб кетди.

Эрим билан 63 йил бир ёстиққа бош қўйдик. Бирор маротаба сен, менга бормадик, 8 фарзандли бўлдик. Дадаси фарзандларига меҳрибон, ўрни келганда қаттиққўл ва талабчан эди.

Ҳаёт йўли машаққатли, чигал сўқмоқлардан иборат, уни енгиб ўтиш учун инсонга сабр-бардош керак. Ҳозирги айрим ёшларда тоқат йўқ. Қийинчиликларга чидасангтина сенга яхши кунлар насиб этади...

Икки йил бўлди Холдарвой ота оламдан ўтдилар. Лекин фарзандлар меҳри, она дуолари оила пойдеворига дарз етказа олгани йўқ.

Бу хонадонни ҳамма бахтли хонадон дейди. Онахон бугунги кунда пиру-бадавлатдир. Онахоннинг 60 дан ортиқ набира, 20 дан ортиқ чевара ва 2 эвараси бор.

Улар камолга етиб, ҳаётда ўз ўринларини муносиб эгалламоқдалар.

Феруза ОРИПОВА,
«Туркистон» мухбири

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ОҒИР ЙЎҚОТИШ

Тўрт йиллик қамоқ жазоси таҳдид солаётган можарони ўз ватанида ҳал этмаган Диего Марадона яна янги жанжалга дуч келди. Аргентинада у журналистларни милтиқ отиб қўрқитган бўлса, Испаниядаги меҳмонхонада дискотекадан тунги соат 3 да қайтиб келгач тўполонли муштлашувни ташкил қилиб юборди. У яхшигина ичиб олиб, ўта қувноқ кайфиятда меҳмонхона лифтида қамалиб қолди. Зудлик билан чақирилган техниклар уни бу аҳволдан халос этдилар. Ғазабга минган буқани бир кўз олдингизга келтиринг-а. Марадона ҳам ўша пайт худди шундай ҳолатда эди, десак ёлғон бўлмас. Сабаби у ҳамма нарсаларни бирваракайига синдириб, тўзитиб юборди! Аввал лифт эшигини, ундан кейин стол-стулларни, сўнгра эса мармар кулдонни ва ҳоказо.

Етиб келган бироз сурбетроқ миршаблардан Марадона фақатгина ўз айбига иқрор бўлиб ҳамда атиги 13 минг АҚШ доллари тўлабгина қутилиб қолди. Собиқ спорт юлдузи ҳозир Испаниянида, яна ҳам аниқроғи нашаванд мижозларни даволовчи психиатр шифокор назорати остида.

Бундан бир қанча вақт илгари, ҳали Италиянинг «Наполи» футбол клубида ўйнаётгани пайтиёқ Марадона маҳаллий наркобизнес билан яқин алоқада эканликда айбланганди. Маълумки, кейинчалик спортчи тетиклантирувчи гиёҳванд модда истеъмол қилгани боис икки йилга ўйинда қатнашишдан маҳрум этилган эди. Афтидан жаҳоншумул шон-шуҳрат юки Диего Марадона учун оғирлик қилди. Лекин ундан ҳам оғир йўқотиш Марадонанинг катта футболдан буткул кетиши бўлди, десак хато қилмаймиз.

Тошкентда «Севимли ўйинчоқ» кўрик танлови ўтказилди. Унда шарқ халқлари эртаклари қаҳрамонлари акс этган ўйинчоқлар намойиш қилинди.

А. Рисқиев (УзА) олган сурат.

ЎҚИНГ ВА ШУБҲАЛАНИНГ

Монголиянинг энг оқсақол — «УНЭН» («ҲАҚИҚАТ») газетаси монгол халқ-инқилобий партиясининг таъсиси билан нашр этилади. Ушбу газета яқинда янги ном билан: «УНЭН — уу» («Ҳақиқатми?») чоп этила бошлади.

Бундай ғалати ўзгаришни газета таҳририяти ўз муштарийларига мана шундай фалсафий мушоҳада билан тушунтирмоқда: «Кўпчилик бу телба дунёда ҳақиқат бор деб ўйлайди. Тарих — бу ҳақиқат. Бугунги кунимиз ҳам ҳақиқат. Эртанги кун ҳаққа яқин Ҳақиқат бўлишига одамлар ишонишади. Лекин тарихни лойқалаштиришяпти... тарихчилар, журналистлар, сиёсатдонлар... Ҳар ҳолда бугун шундай аҳвол юз бермоқда. Лекин Ҳақиқат асл кўринишда умуман мавжуд эмас-ку. Ҳақиқат ҳамиша аниқ, реал воқеаларда яшайди. Юқоридаги ғояга асосланиб газета 75 йил яшади. Газета Ҳақиқатни ёзиш шиори билан туғилди, яшади. Ҳақиқат ғалаба қозониши учун узоқ вақт ёлғонга қарши курашди».

Таҳририят ходимлари ҳақиқатнинг борлигига шубҳаланиб қолишди чоғи, унинг номланишини «Ҳақиқатми?» дея ўзгартиришбди. Сўроқ белгиси билан «ми», қўшимчаси бир донишманд айтганидек: «ҳамма нарсадан шубҳалан, ҳамма нарсани текшир, ҳамма нарсани аниқла!» деган ақидага мос келиши эҳтимолдан йироқ эмас.

Энди газета йирик форматда, катта миқдордаги тиражда, замонавий ускуна-жиҳозларда нашр этиляпти. Нима ҳам дердик, монгол ҳамкасбларимизнинг ҳақиқатни гоҳ бор, гоҳ йўқ дейишларининг ўзи кулгили эмасмикин?!

ЭГАСИНИ ОТМАЙДИ

Машҳур «Кольт» фирмасининг аслаҳашунослари АҚШ полициячилари учун «XXI аср тўппончаси»нинг моделини яратишди. Ярим автоматлашган тўппонча махсус радиочастотали мослама билан жиҳозланган бўлиб, бадниятли киши қўлида зарарсиз ўйинчоққа айланиши билан бирга ўз «эгаси» ни осонгина топиб олади. Полиция ходимлари учун мана шундай янги «КОЛЬТ» моделининг ишлаб чиқишига сабаб яқинда эълон қилинган статистика маълумоти бўлган. Унга кўра АҚШда ҳалок бўлган ҳар олти нафар миршабнинг бири ўз тўппончаси билан отилган. Кўпчиликка кинофильмлар орқали яхши таниш бўлган «ақлли тўппонча» миршаблар ҳаётига соя солган хавф-хатарни бироз бартараф этади, албатта.

Дастлабки маълумотларга кўра,янги «КОЛЬТ» — нархи 900 доллар бўлган оддий моделдан 50 фоиз қиммат турар экан.

АВВАЛ ЭРТАК, СЎНГ...

Куни кеча Швециянинг пойтахти Стокгольм шаҳрида 1996 йил учун адабиёт соҳасида Нобель мукофоти совриндори эълон этилди. Кўплаб, донгдор, машҳур ёзувчи шоирлар орасидан Польшанинг эртак маликаси Вислава ШИМБОРСКАЯ танлаб олинди. Янги совриндор эса Швеция қироли қўлидан жаҳоннинг юксак мукофотини қабул қилар экан, эртаклар олами умум адабиётнинг беланчаги эканлигини эътироф этди.

Хорижий матбуот
материаллари асосида
таёрланди

Яхшиларни эслаш савоб

ҚИЗИҚЧИНИНГ «ҲАЗИЛИ»

(Муҳиддин Қизиқ Дарвеш ҳақида хотира-лавҳалар)

БАРҲАЁТ ҚАҲҚАҲАЛАР

Жиннихонадан тўртта жинни қочмоқчи бўлишибди:

— Ҳаммаёқда сайил, тўй-томоша бўляпти. Биз ҳам тўйга борамиз, — дейишибди улар.

— Ахир биз қамоқдамизку!?

— Қочамиз, тамом!

— Қанақа қилиб қочамиз?

— Қоровулни ўлдириб қочамиз?

— Қанақа қилиб ўлдирамиз.

— Тўртталамиз қоронғи тушаётганда девор ёқалаб уйларининг пастига борамиз. Орқа девордан биттамиз пойлаб турамиз, бир киши гапга солади. Учаламиз бориб урамиз, ўлдирамиз. Кейин қочамиз — деб келишиб олибдилар.

Ўша куни қоронғи тушаётган пайтда тўртовлон девор ёқалаб келибди. Учтаси орқада турганмиш, биттаси ўтиб гапга солгани кириб кетибди. Кутишибди, кутишибди. У бироздан кейин қайтиб чиқибди:

— Қайтдик, қочиш қолдирилди!

— Ҳа, нимага?

— Қоровул йўқ экан, — дермиш.

Яқинда бир даврада раҳматли Муҳиддин Дарвешовнинг магнитафонга ёзиб олинган ана шунақа ҳангомаларини эшитиб ўтирган эдик. Шунда даврадагилардан бири:

— Э, қойилман, жуда боплайди-да! Шу қизиқни ўғил тўйимга айтсам, келармикан, деб қолди.

Биз унга Муҳиддин Дарвеш оламдан ўтиб кетганлигини айтган эдик, ишонмади.

— Э, ҳазиллашманг-э, шунақа одам ҳам ўларканми? — деди.

Ва ана шу суҳбат анчагача хаёлимдан кетмай қолди. Ўша одамнинг Муҳиддин Қизиқ дунёдан ўтиб кетганлигига ишонқирамаганлиги, ҳатто уни тўйга таклиф қилмоқчи бўлганлиги кулги ва қаҳқаҳанинг умрибоқийлигини яна бир бор тасдиқлагандек бўлди ва тўғрисини айтганда ушбу хотира лавҳаларнинг дунёга келишига ҳам ана шу оддийгина воқеа туртки бўлди.

БЎЛАР БОЛА БОШИДАН ЁҲУД МУҲИДДИН ҚИЗИҚ «ТАРЖИМАИ ҲОЛИ»ГА ЧИЗГИЛАР

Қизиқчининг таржимаи ҳоли ҳам эгасига ўхшаб қизиқ ва ажабтовур бўлар экан. Мана масалан Муҳиддин Дарвешнинг туғилиши-ю, унга исм қўйилишининг ўзи бир ҳангомага мавзу бўла олади.

Айтишларича, Муҳиддин Қизиқнинг асл исми Тешавой экан. Гапнинг пўсткалласини айтадиган бўлсак, у етти ойлигидаёқ туғилган ва доя кампир дунёга келган заҳоти шошгандан лаббай топилмайди дегандай қайчи ё пичоқ йўқ шу яқин ўртада ётган теша билан унинг киндигини кесиб ташлаган экан. Бунақа болаларни эса халқимизнинг азалий урф-одатига кўра «ўз оти билан туғилган» дейдилар.

Шундай қилиб ўша чала туғилган чақалоққа Тешавой деб исм қўйибдилар ва уни румолчага йўргаклаб катта дадасининг эски қалпоғига солиб катта қила бошлабдилар...

Орадан йиллар ўтибди ва иттофоқо йўли Бувайдага тушиб шу хонадонга ташриф буюрган тоғаси жимитдек жиянини кўриб, хурсанд бўлибди-ю, аммо унинг исмидан андак ранжибди. Йў-ўқ! — дебди у бош чайқаб — жиян катта бўлгач бошқа болалар уни Тешавой, Болтавой деб масхара қилади. Шунинг учун вақт борида исмини ўзгартиринглар. Исми масалан, Муҳиддин бўла қолсин, — деб маслаҳат берибди.

Ана шундан кейин ҳали ўзининг ҳақиқий исмини билиб улгурмаган болакайнинг исми Муҳиддин бўлиб қолибди. Буни қарангки, худди шу нарса етмай тургандай болакай кун сайин, соат сайин ўса бошлабди. Шундай болаки, ҳамма ҳайрон эмиш.

Бировдан тортиниш деган гап йўқ, бир нарсани яшириш деган гап йўқ, ёлғон деган гап йўқ. Ёшми, қарими, унга барибир, ҳаммани дўст деб билади.

Ўша икки-уч ёшидан бошлаб бутун қишлоқни айланиб юрадиган бўлиб қолибди. Хўш десангиз, биронта ҳовлига бемалол кириб худди катта кишилардек, ҳол-аҳвол сўрашиб кетаверар экан. Молларинг туғдими, бўғоз деб эшитувдим, яхши туғиб олдими, бузоқча қалай» ёки «Бу йил оби-ҳаво ёмон келмадиа? Деҳқончилик қалай бўляпти, бодринг, шолғом қалай» — деб юраверар экан.

Ҳамқишлоқлар эса бу шинаванда, тили бийрон болани яхши билишар ва худди катталарни кутиб олгандек дастурхон тўрига таклиф қилишар экан. Болакай бўлса сира тортиниб ўтирмас экан. «Нима овқат ейсиз? — деб сўрашса,«Бизга гўшт бўлмаса тухум ҳам бўлаверади» — деб ҳаммани кулдирар экан.

— Мен ўзи болалигимдан шунақаман, — деб ҳикоя қиларди Муҳиддин Қизиқ. — Отам бувимни сўкса, уларнинг хурсанд бўлган пайтларини пойлаб туриб, отамнинг сўкишини қилиб берардим. Ё бувим жаҳли чиқиб, бизни сўкса, у кишининг сўкишини қилиб берардим. Отамнинг қанақа қилиб туришларини, юришларини, бувимнинг қилиқларини тақлид қилиб кўрсатар эдим. Кейин улар кулишарди. Ўша пайтларда ёш бола эдим. Ҳали мактабга ҳам борган эмасдим...

Шундай қилиб десангиз бўлажак қизиқчининг болалиги Бувайда қишлоқларида ўтди. Асли касби агроном. Самарқанд Қишлоқ хўжалиги олийгоҳини тугатган. Қатор жамоа хўжаликларида ишлаган. Буғгини айтсангиз Муҳиддин Дарвешовнинг агроном бўлиши ўзи ҳам бир ҳангома. Майли, бу ҳақда сал қуйироқда алоҳида тўхталамиз.

Шундай қилиб кулгига бўлган ҳавас охир-оқибат уни аввал маданият уйига, кейин республика қизиқчи-аскиячиларнинг биринчи ва иккинчи, учинчи, тўртинчи кўрик-танловларига етаклаб келган. Қатор танловларнинг ғолиби бўлган. Даста-даста ёрлиқлар, дипломлар билан тақдирланган. Умрининг сўнгги йилларида маданият уйи қошидаги «Қаҳқаҳа» ҳажвий гуруҳига раҳбарлик қилган.

Тўлан ҚЎЗИБОЕВ

Футбол — миллионлар севган ўйин

КИМ ҒОЛИБУ, КИМ МАҒЛУБ

Ниҳоят октябрь ойи ҳам кириб келди. Футбол биринчилигининг олий ва биринчи табақа жамоалари мусобақаларида ҳам сарҳисоб палласи бошланди. Бугун футбол ишқибозлари ҳам сабрсизлик билан «Навбаҳор» — «Нурафшон» ҳамда «Косонсой» —«Машъ- ал» учрашувлари якунини кутишлари табиий. Уларда қайд этилажак натижалардан турнир жадвалида кўп нарса ёрқинлашди. Зотан, «Навбаҳор» учун ғалаба олтин медал учун яна бир қадам бўлса, «Нурафшон» учун биринчи учликдан жой олиш масаласида яна бир интилишдир.

«Косонсой» билан «Машъал» ўртасидаги беллашувдан ҳам қуйи поғонада кўп нарса ойдинлашади.

Биринчи лигада эса ҳамон икки «ҳоким»лик ҳукм сурмоқда. «Чилонзор» ва «Зарафшон» жамоалар мустаҳкам пешқадамликни қўлга киритиб, олий лига учун бериладиган икки йўлланмага асосий даъвогар бўлиб турибди. Тахминларга қараганда биринчи лиганинг қолган жамоалари мусобақа якунигача уларга етиб олишмайди шекилли.

Сентябрь ойи ўз жойини Октябрь ойига бўшатиб бераётган бир пайтда Олий лигада 24-тур учрашувлари бўлиб ўтди. Унда қуйидаги натижалар қайд этилди.

«Нефтчи» — «Дўстлик» — 2:1, «Динамо» У — «Навбаҳор» — 0:2, «Янгиер» — «Наврўз» — 3:1, МҲСК — «Суғдиёна» — 1:1, «Машъал» — АСК — 1:0, «Нурафшон» — «Пахтакор» — 0:0, «Трактор» — «Динамо» С— 1:0, «Атласчи» — «Косонсой» — 2:0.

Тўп урарлар баҳсида Рустам Дурмонов («Нефтчи») карвонбошлик қилмоқда. Унинг ҳисобида 20 та тўп бор. Турнир жадвалида эса қуйидаги ҳолат акс этган.

	У	Ғ	Д	М	Т-Н	О
1. «Навбаҳор»	**23**	**19**	**3**	**1**	**69-15**	**60**
2. «Нефтчи»	**23**	**18**	**3**	**2**	**51-24**	**57**
3. «Нурафшон»	**24**	**14**	**5**	**5**	**49-23**	**47**
4. МҲСК	23	13	1	3	57-28	46
5. «Дўстлик»	24	12	4	8	37-28	40
6. «Пахтакор»	23	12	3	8	38-22	39
7. «Атласчи»	24	11	3	10	40-44	36
8. «Трактор»	24	10	4	10	41-39	34
9. «Янгиер»	24	9	2	13	38-43	29
10. «Наврўз»	24	7	7	10	35-45	28
11. «Динамо» С	24	8	0	16	28-38	24
12. «Суғдиёна»	24	7	3	14	32-47	24
13. «Машъал»	24	6	4	14	20-50	22
14. «Косонсой»	24	6	3	15	26-54	21
15. «Динамо» У	**24**	**5**	**3**	**16**	**21-50**	**18**
16. АСК	**24**	**4**	**4**	**16**	**21-53**	**16**

«ЎЗБЕКИСТОН-CONTACT» журнали таҳририяти адабий ходим Шоира Раҳмоновага отаси

ШАВКАТ РАҲМОН

вафоти муносабати билан марҳумга Аллоҳнинг раҳматларини сўраб, оила аъзоларига сабр-тоқат ҳамда умрларига барака тилайди.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир
Абдуқодир НИЁЗОВ

Навбатчи муҳаррир: Суннат АЗЛАРОВ, навбатчи: Феруза ОРИПОВА.

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 36-56-58, 33-95-97; хатлар бўлими — 36-54-64; тижорат бўлими — 33-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 36-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 36-58-93, котибият — 36-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ:
700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Реклама ва эълонлар учун тел.: 33-95-97, 33-79-69

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0571.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 8913.
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 20.30
1 2 3 4 5 6